

MAAILMAN ERI KULMILTA

Uusi Seelanti ei huoli ydinaselaivoja

CANBERRA Australia - Anzuz-maiden yhteiset, ensi kuusi suunnitellut sotaharjoitukset on peruttu. Asiasta ilmoittivat sekä Australian pääministeri Bob Hawke että Yhdysvaltain ulkoministeriön edustajat. Peruutuksen syynä on Uuden-Seelannin päätös evätä amerikkalaisilta, mahdollisesti ydinasein varustetuilta aluksilta pääsy Uuden-Seelannin satamiin.

Ruotsalaiset influenssassa

TUKHOLMA, Ruotsi - Ruotsissa raivaa pahin influenssa-epidemia 17 vuoteen. Lääkin-rohallituksen mukaan joka kymmenes ruotsalainen on sairastunut filippiiniläiseen A-virus-typin influenssaan. Viime viikolla sairausvakuutus maksoi influenssapotilaille päivärahaa yli 8 miljoonaa dollaria.

Saharovin katu Tukholmassakin

TUKHOLMA Ruotsi - Gjöwellsgatan Tukholmassa, katu jonka varrella sijaitsee Neuvostoliiton suurlähetystö, on kastettu äskettäin Saharovin kaduksi. Nimikytty on jo vaihdettu. Tämä nimikytty vaihto tapahtui yhtäaikaisesti 10 muussa länsieurooppalaisessa pääkaupungissa.

Thatcher lakko- neuvotteluissa

LONTOO Englanti - Pääministeri Margaret Thatcher tapasi tiistaina Englannin Ammattiliittojen kongressin (TUC) jäseniä pyrkimyksensä antaa uutta pontta neuvotteluille, joiden päämääränä on tehdä loppu kaivostyöläisten 11-kuukautisesta lakosta.

N-liitto korvaa maaliohjuksen etsintäkulut

Neuvostoliitto ilmoitti helmikuun 8 p:nä maksavansa Suomen pyytämän 560,300 markan suuruisen korvaussumman Inarijärven pudonneen maaliohjukseen etsintäkuluina. Asiasta ilmoitti ulkoministeriön poliittiselle osastolle Neuvostoliiton Helsinginsuurlähetystö.

Suomen sotilasviranomaiset luovuttivat kyseisenä päivänä maaliohjukseen jääneet Neuvostoliitolle. Luovutus tapahtui Vainikkalassa, missä neuvostoliittolaiset vastaanottamassa Inarijärven pohjasta ja jäältä viime kuussa löydettyjä maaliohjukseen kappaleita.

Harjoitusammunnoista harhautunut maaliohjus syöksyi Inarijärven 28. joulukuuta. Sitä etsittiin viikon ajan tammikuun alussa laajalta alueelta Inarijärven pohjois- ja itäpuolelta, mutta hajonneen ohjuksen osat löydettiin vasta kuun loppupuolella.

Libanonilaisen Sidonin kaupungin asukkaat tanssivat riemusta kotikaupunkinsa kadulla. Tuhannet siviilikansalaiset täyttivät kadut tervehtikseen kaupunkiin saapuvia Libanonin armeijan joukkoja viime viikon lauantaina Israelilaisten sotajoukkojen vetäytyttyä kaupungista.

Israel vetäytyi Sidonista; shiitit riehaantuivat

BEIRUT Libanon - Israel poisti viimeisimmät sotilaansa Sidonin kaupungista viime viikon lauantaina päättäneen ensimmäisen vaiheen koskevan eteläistä Libanonin koskevan vetäytymissuunnitelman.

Vetäytymistoimet sujuivat välikohtausitta ja Libanonin armeijan sotilaat ottivat välittömästi haltuunsa israelilaisten sotilaiden hallussa olleet asemat lähes kolme vuotta kestäneen miehityksen päätyttyä rauhanomaisiin toimiin.

Israelin puolustusministeri Yitzhak Rabin sanoi evakuoit-

itoimien osoittaneen Israelin olleen valmiina vetäytymään Libanonista tämän vuoden kuluessa. Hän sanoi aloitaneen Libanonin hallituksen olevan vastuussa siitä, mitä tämän jälkeen tapahtuu Sidonissa.

Rauha oli kuitenkin lyhytaikainen, sillä maanantaina tuhannet aseita kantaneet Shiittimuhameittilaiset ja heidän kannustajansa ryntäsivät Sidonin kaupunkiin repien Libanonin lippuja ja vaatien kristillisten Libanonin muuttamista muhammedilaisiksi valtioksi sekä presidentti Amin Gemayelin syrjäyttämistä vallasta.

Mielenosoittajat saapuivat 300 autolla ja bussilla ja heiluttelivat aseita sekä huutellivat Gemayelin vastaisia iskulauseita tuhotessaan alkoholikauppoja ja vaatiessaan Iranin kaltaisen muhammedilaisen valtakunnan perustamista.

Mielenosoitus päättyi Shiittien poistuessa kaupungista omille asuinpihoilleen Beirutissa.

Paikalla olleet Libanonin armeijan sotajoukot näyttivät täysin avuttomilta eivätkä pystyneet hillitsemään riehaantuneita mielisjoukkoja.

US N-liitto neuvottelevat Keski-Idästä

WIEN Itävalta - US:n ja Neuvostoliiton valtuutetut palasivat tiistaina seitsemivuotisen tauon jälkeen Keski-Idän ongelmia koskeviin neuvotteluihin. Reaganin hallitus sanoi olevansa pessimistinen eikä usko neuvottelujen johtavan minkäänlaisiin muutosiin.

US:n pääneuvottelija Richard S. Murphy sekä kolme muuta amerikkalaista, joiden nimiä ei annettu julkisuuteen, saapuivat Neuvostoliiton suurlähetystöön varhain tiistaiamuna ensimmäistä neuvottelukierrosta varten.

Neuvostoliiton valtuusta johtaa ulkoministeriön palveluksessa oleva virkailija Vladimir P. Polyakov.

Kumpikin osapuoli on päättänyt olla puhumatta lehdistön edustajille kaksipäiväisten neuvottelujen aikana sanoen Moskovan ja Washingtonin kommentoivan neuvottelujen päätyttyä.

Toinen neuvottelukierros pidettiin keskiviikkona, tällä kertalla US:n suurlähetystön suojissa.

Neuvotteluissa keskustellaan muun muassa seuraavista asioista:

- Israelin miehityksestä Etelä-Libanonista sekä Jordania joen länsirannalla.

- Neuvostoliiton ehdotuksesta järjestettävään kansainvälinen Keski-Idän koskeva rauhan konferenssi. Sekä Neuvostoliitto

että PLO osallistuisivat konferenssiin. Sekä Yhdysvallat että Israel ovat ilmaisseet vastustavansa ajatusta.

- Iranin ja Irakin välisestä sodasta, mikä vaikuttaa Persianlahden kautta kulkevaa laivaliikennettä.

Tähtien sota uhkana Nato-suhteille

WASHINGTON - Presidentti Ronald Reaganin "Tähtien sodaksi" kutsuttu avaruusse-ohjelma saattaa aiheuttaa kriisin Yhdysvaltain ja sen Nato-liittolaisten välillä, sanoi senaattori William Proxmire, jonka aloitteesta on selvitetty länsieurooppalaisten liittolaisten näkemyksiä avaruusse-ohjelmasta.

Länsieurooppalaiset asian- tuntiijat vastustivat lähes yksimielisesti "supervaltiojen avaruuteen sijoitettavia asejärjestelmiä." Ne katsovat, että Länsi-Euroopassa kasvava vaara joutua tavanomaisiin aseisiin tehdyn hyökkäyksen kohteeksi ja että asevarustelukilpailu.

Monet asiantuntijoista epäilivät mahdollisuuksia saat- ta avaruusseisiin perustuva puolustusjärjestelmä kattamaan myös Länsi-Eurooppa. --SDI (strategiinen puolustusal- te) kattaisi vain Yhdysvaltain alueen, ei Länsi-Eurooppaa, ja siten se saat- tai si erottaa Yhdysvaltain ja Länsi-Euroopan puolustuksen, sanoivat sekä sotilas- että si- villiasiantuntijat.

Asiantuntijat olivat kuitenkin sitä mieltä, että pitkällä aikavälillä avaruusseiden tutkimista pitää harjoittaa siltä varalta, että sellaista tekniikkaa tarvittaisiin Neuvostoliiton vastaavanlaisen tekniikan kehittämisen vuoksi.

Selvitystä varten haastatettiin asiantuntijoita Lontoossa, Pariisissa, Bonnissa ja Brysselissä.

Kehittelyä jatketaan

Presidentti Reagan sanoi New York Times -lehden haastattelussa, että hän aikoo jatkaa avaruusse-ohjelmien kehittämistä, vaikka suur-

Jatkuu sivulla 4

Levin vapaana; vaatii muidenkin vapauttamista

ANDREWS AIR FORCE BASE MD - Palatessaan kotimaahansa maanantaina reportteri Jeremy Levin julisti olevansa "uudesti syntynyt amerikkalainen" ja pyysi muhammedilaisia terroristeja vapauttamaan neljä muuta vankinaan pitämää amerikkalaista.

Levin, 32, joka oli Cable News Networkin virastopäällikkönä Beirutissa, joutui terroristen vangiksi maaliskuun 7 p:nä 1984. Hän sanoi viettäneensä 11 kuukautisen vankeusaikansa aivan yksin ja koko ajan köyryttynä joke seinään tai lämpöpatteriin.

Hän kertoi reporttereille paenneensa viime viikon keskiviikkona sitomalla kolme peitettä yhteen ja laskeutumalla niiden avulla maahan ja paenneen lähistöllä oleviin Syyrian armeijan aseisiin Libanonin Bekaa laaksossa.

Levin sanoi näiden syyrialaisien sotilaiden olleen ensimmäiset ihmiset, jotka hän oli nähty sitten viime vuoden maaliskuun.

Saapuessaan Andrews'n ilmavoimien tukasemalle, missä monet kymmenet ystävät sekä vara-ulkoministeri Kenneth W. Dam olivat häntä vastaan. Levin sanoi, "Olen kotona, vihdoinkin vapaana."

Hän vaati neljän muun vangitun amerikkalaisen vapauttamista sanoen, "Päästäkää veljeni vapaiksi, päästäkää veljeni vapaiksi. Yhteisen Herramme ja Vapahtajamme, Jumalan ja Allahin nimessä, päästäkää heidät vapauteen."

Levin, joka oli viettänyt pari

Journalisti Jeremy Levin heiluttaa Amerikan lippua astuessaan lentokoneesta Andrews'n ilmavoimien tukasemalle.

päivää sotilassairaalaissa Frankfurtissa, Saksassa ja lensi kotimaahansa Valkoiseen Talon suihkukoneella, sanoi syyrialaisien sotilaiden kohdelleen häntä kuin eksynyttä veljeään hänen saapuessa näiden leirille. Hän sanoi sotilaiden kohdelleen häntä ystävällisesti ja olleen kohteliaita siitä huolimatta, että ulkonäkönsä ja vaatetuksensa ansiosta hän näytti epäilyttävältä.

Vaikka Levin väitti paenneensa omin avuin sekä Syyriaan että US hallituksen virkailijat uskoivat vangitsijoiden antaneen hänen paeta seurauksena Syyrian neuvotteluista.

Levin kiitti presidentti Reagania kaikesta siitä mitä tämä oli tehnyt auttaakseen Levinä

palaamaan takaisin kotimaahansa. Valkoisen Talon antamien tietojen mukaan Reagan soitti Syyrian presidentti Assadille maanantai-ilta kiittäkseen tämän avusta.

Dam, joka tervehti Levinä lomalla olleen ulkoministeri George P. Shultzin asemasta, sanoi toivovansa neljän muun kadoksissa olevan amerikkalaisen tietävän, että heitäkään ei olla unohdettu. Hän sanoi pyrkimyksensä olevan heidänkin vapauttamisensa.

Nämä neljä kadoksissa olevaa amerikkalaista ovat diplomaatti William Buckley; presbyteeri pastori Benjamin Weir; katolilainen pappi Isä Lawrence Jenco sekä Beirutin Amerikkalaisen Yliopiston kirjastonhoitaja Peter Kilburn.

Libya vapautti englantilaiset

LONTOO Englanti - Libya vapautti tiistaina, helmik. 5 p:nä neljä englantilaista, jotka pidettiin lähes yhdeksän kuukautta sitten Englannin katu- kasta diplomaattisuhteensa Libyaan. Suhteiden katkaisu- seen johti Libyan Lontoon- suurlähetystöön edustalla sattunut ampuvavälikohtaus.

Englantilaiset, viestintäasiantuntia, öljyalan insinööri

sekä kaksi opettajaa, vapautettiin Libyan johtajan Muammar Gaddafin suositeltua vapauttamista maan kongressille. Vapautetut saivat luvan poistua maasta välittömästi.

Vapauttamisen yhteydessä kansankongressi vaati, että Englannin viranomaiset kiireh- tivät neljän libyalaisen opis- kelijan vapauttamista. Opis- kelijoita syytetään pommi- is-

kujen suunnittelusta Englan- nissa. Libya kehotti lisäksi Englantia lopettamaan Libian hallituksen vastaisen propa- gandakampanjan.

Englanti katkaisi diplomaat- risuhteet sen jälkeen, kun Li- bya esti Lontoon-lähetystönsä tutkimisen kohtalokkaan ampu- mavälikohtauksen jälkeen. Siinä sai englantilaispoliisi surmansa ja luotien uskontiin tul- leen lähetystörakennuksesta.

Suomen USA-kauppa ylijäämäistä

Suomen ja USA:n välinen kauppa nousi viime vuonna ennätyskelliseen 10 biljoonan markan rajan yläpuolelle. Kaupan kokonaiskasvu voidaan tällä kertaa laskea yksinomaan vien- nin tilille. Suomesta USA:han menevän tavaran arvo kasvoi viime vuoden aikana huimat 13,1 prosenttia kun tuonnissa sen si- jaan mentin takapakkia vajaa kahdeksan prosentin verran.

Vientiharppaus käänsi myös vuosikausia alijäämäisenä py-

syttelleen USA-kaupan osoitta- maan Suomelle reilua 2,8 bil- joonan markan ylijäämää. Luku on toiseksi suurin. Viime vuo- den suurin ylijäämä kertyi edel- leen Englannin kanssa käytä- västä kaupasta.

Ovatko suomalaiset siis vihi- voimien oppineet jenkkien kauppa- tavalle vai selittykö hyvä vientimenestys USA:n koti- markkinoiden valtavasta imus- ta. Yhteensattumilla on myös sormensa pelissä: Rauma-Re-

pola laskutti viime vuonna kak- si öljynporauslautaa ja hi- lasi samalla vientiä roimasti ylöspäin. Vastaavasti tuontia laski se, ettei Finnair ostanut lentokoneita.

Palautuuko tilanne lähivuo- siin "normaaliksi". Öljynpo- rauslautojahan ei tänä vuonna uutea Atlantin yli. Finnairil- la sen sijaan on suunnitelmis- sa DC-9 laivueen lennättämi- nen Suomeen.

Liittokansleri Fred Sinowatz:

'Maailma ei kuulu vain suurvalloille'

Itävallan liittokansleri Fred Sinowatz teki lyhyen valtiovie- railun Suomeen helmikuun al- kupäivinä. Vierailunsa aikana hän tapasi presidentti Mauno Koiviston ja keskusteli viralli- sesti pääministeri Sorsan kanssa.

Virallisissa keskusteluissa todettiin jälleen kerran, että Suomen ja Itävallan suhteet ovat ongelmattomat. Keskuste- lijat selittivät myös maitensa näkemykset min. suurvalta- suhteista. Etyk-prosessista, Pohjolan tilanteesta, Lähi- Idästä sekä Etelä-Afrikan on- gelmista.

Pienet maat voivat horastaa yhteistoimintaa

Lehdistötilaisuudessa Liit- tokansleri Sinowatz ja valtio- varainministeri Franz Vranit- sky selostivat mm. vierailun yhteydessä käytyjä neuvottelu- ja.

Liittokansleri tokaisi, että maailma ei kuulu vain suurval- loille, vaan pienillä mailloin on pa noa, joka voidaan suunta- ta myös taloudellisesti, tal- le, Valtion turvasta yhteistyös-

Presidentti Mauno Koivisto vastaanottamassa Itävallan liit- tokansleri Fred Sinowatzin linnassa pidettävälle lounaalle.

on niistä yksi. Silti on mah- dollista harjoittaa yhteistyös- tä ja valmius siihen on neuvotte- luissa tullut esille, liittokans- leri Sinowatz totesi. Hän lisä-

sti, että yhteistyöstä tutkimuk- sen ja teknologian alalla on kes- kussu- ja yhteistyön jatko jii tiedeministerien neuvotelta- vaksi, kun he tapaavat.

U.S.P.S. 454580

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905

Published by RAIVAAJA PUBLISHING CO.
Weekly on Thursday except when Holiday falls on
Thursday, then on Wednesday
147 Elm St., P.O. Box 690
Fitchburg, Ma. 01420
Phone (617) 343-3822
Second Class postage paid at Fitchburg, Ma.

Marita Cauthen Editor J. N. Raita Manager

SUBSCRIPTION RATES (TILAUSHINNAT)

UNITED STATES	CANADA
12 Mo. \$20.00	
6 Mo. 13.00	
3 Mo. 9.00	
FINLAND	
12 Mo. \$24.00	
6 Mo. 17.00	

Single copies 35c

Jutustelua

ERÄÄNÄ päivänä juuri pahimman aamuruuhkan aikana tiettyryhmä tukki Denverissä Coloradossa neljä kaupungin läpi johtavan valtatie kaistaa laitteineen, mikä tietysti aiheutti valtavan liikenneuhkan. Eräs ärtynyt autoilija soitti liittovaltion tiehallituksen pääkonttoriin. Häntä neuvottiin ottamaan yhteys Coloradon konttoriin ja sieltä edelleen Denverin piiriin. Oikeassa numerossa keskuksenhoitaja sanoi: "Olen pahoillani, sir, mutta teidän on soitettava myöhemmin uudelleen. Tällä ei ole ketään - kaikki ovat juuttuneet ruuhkaan".

HILJATTAIN avioitunut ystäväntäni kiersi eräänä iltana tukkansa papiljoteille ennen nukkumaanmenoa. Hän tiesi ettei aviomies pitänyt siitä, mutta hänellä oli tapaaminen varhain aamulla ja hän halusi näyttää sievältä. Ystäväntäni mentyi vuoteeseen ja sammutettua valon hänen aviomiehensä tuli myös nukkumaan mutta oli epätavallisen hiljainen. Kurotuessaan antamaan miehelleen hyväyönsuukon ystäväntäni koskettikin huulillaan jotakin kylmää ja kovaa. Aviomies, joka oli lentäjä, oli tullut vuoteeseen lentokypärä päällään.

OLIMME sangen tyytyväisiä lehdessä jaksamme, opiskelijapoiikaan, joka hoiti työnsä erittäin tunnollisesti. Kerran saimme häneltä viestin, jossa pyydettiin, ettemme hermostuisi, vaikka jonakin aamuna lähiviikoina lehtemme olisi myöhässä. Hän osallistui isyysvalmentukseen ja lähetti tietysti valmonsia mukana synnytyslaitokselle, kun lapsi alkaisi tulla maailmaan.

Helpotus valtasikin meidät, kun lehti sitten viimein eräänä aamuna oli myöhässä. Mietimme, lähettäisikö vastalehtu isä tiedon omista uutisistaan jokaiselle jakelupiirinsä asukkaalle.

Muutamaa aamua myöhemmin mieheni tuli nauraa hekotellen noutamasta sanomalehteä - jonka ympärille oli sievästi solmittu iloisen vaaleanpunainen rusetti.

ODOTELESSANI lääkärin vastaanottohuoneessa kuulin viereseistä huoneesta hoitajan ja potilaan keskustelun. Nis-potilas mainitsi: "Olen nyt 29".

"Ai, onko teillä tänään syntymäpäivä?"

"Ei ole", vastasi nainen. "Syntymäpäiväni on huomenna, ja täytän 30. Nyt olen 29".

SELLAISTA SATTUU

SAN JOESSA Costa Ricassa liikennepoliisilla on asel-dien sijasta ruuvimeisseli. Tavattessaan liikennepoliisin he eivät kirjoita haastelappua, vaan irrottavat autosta rekisterikilvet. Autonomistaja saa ne takaisin vain menemällä liikenneolukuteen maksamaan sakonsa.

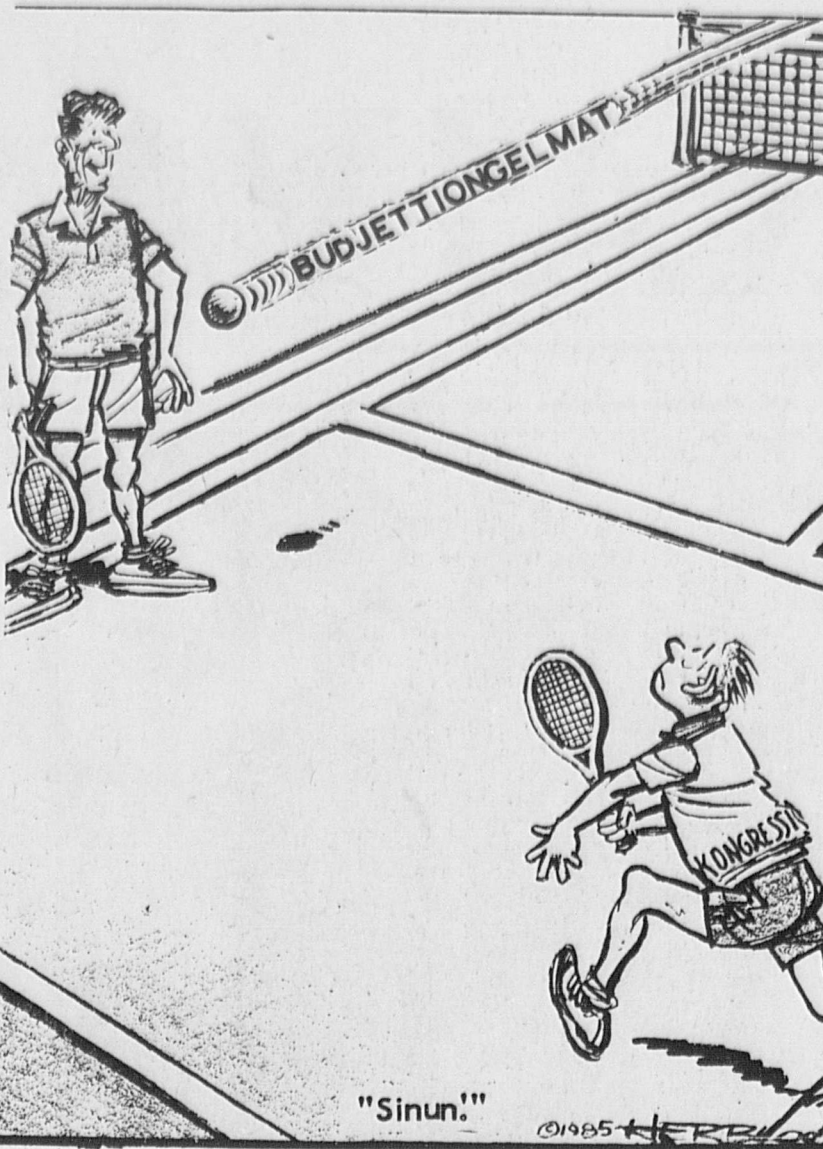
VILKKAASSA tokilaisessa ostoskeskuksessa toimii pelkistään korille tarkoitettu ravintola, jonka sanotaan olevan lajissaan maailman ensimmäisiä. Ravintolaisissa on sijoitettu siisteihin riveihin pieniä pöytiä ja tuoleja, ja viihtyvyyttä lisäävät vuodenaikaan mukaan vaihtuvat värikkäät koristelut.

Rakaa lihaa, keittolautas-lisen sekä pullollisen tuoretta maitoa sisältäviä aterioita mak-saa 200-500 jentä (noin 75¢ - 1.25 dollaria).

KAKSIK YMMENTÄVIISI METRIÄ korkeasta tornista on pitkä matka maahan, mutta eteläisellä Tynnellämerellä Hel-luntiaaarella hypättiin tällai-ne matka pää edellä. Hypättä-jät sitovat nikkokensa ympärille pitkän, paksun ja joustavan köynnöksen, jonka toinen pää solmitaan tornin huippuun. Köynnös estää heitä törmä-mästä maanpintaan, sillä se kiristyy suoraan ja pysäyttää putoamisen, usein juuri kun miehen pää hipaisee maata. Hypättäjät mittaavat köynnök-sensä hyvin tarkkaan. He tie-räivät täsmälleen kuinka pitkäl-le köynnös antaa periksi ja kuinka paljon torni kallistuu hypättäjän leikkauksen loppuessa nytkähdykseen.

Hypättämisen tarkoituksena on osoittaa rohkeutta ja saada ystäville ylistystä maahan päästyä. Vahinkoja sattuu on-neksi harvoin.

JÄNIS Vemmelsäärestä ker-tovassa jutussa opastettiin lu-kijaa: Loikkaa sivulle 8".

"Sinun."

Rautakauden nainen — muinaispuvut ja korut

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 150 vuotta siitä, kun Elias Lönnrot kokosi ensimmäisen Kalevalan. Juhlavuoden kunniaksi Suomen Museovirasto ja Kalevala Koru ovat tuottaneet näyttelyn rautakautisista nais-puvuista ja koruista. Vaa-raslähdön ottaneen näyttelyn a-vajaiset olivat joulukuun ensi-mäisenä päivänä.

Nyt 150 vuotta täyttävän Ka-levalan pohjana olevat muinais-puvut ovat syntyneet pitkän a-jan kuluessa ja niistä vanhim-pien oletetaan ajoittuvan me-rovinkiajan (550/600 - 800 jKr.) alkupuolelle. Merovinkiajalla alkaa myös esineistön soma-laisuminen, enää ei tyydytä tuontitavariin, vaan oma tuo-nti pääsee merkittävään ase-maan. Vaikutteet tulevat lähin-sä Skandinaviasta, mutta esi-neitten muokaus tapahtuu o-man maan mukaan.

Merovinkiaika oli taloude-lisen kukoistuksen aikaa, mi-kä jatkui viikinkiaikana, jol-loin mm. esiintyy suorastaan korujen massatuotantoa. Ennen kristinuskon valtaantumaa val-linnut ristiretkiä (päätyi Länsi-Suomessa n. 1150 jKr. ja Karjalassa n. 150 vuotta myöhemmin) on esihistorial-lisista ajanjaksoista parhaiten tunnettua runsaiden hauta-löytöjen vuoksi. Kristinuskon myötä hauta-antimet jäivät pa-kannallisina pois käytöstä.

Koska rautakautisia asuin-paikkoja on toistaiseksi löy-detty hyvin vähän - tärkeimmät löydöt ovat Ahvenanmaalta - tie-dot rautakautisesta kulttuuris-ta perustuvat kalmistolöytöihin. Merovinkiajalla polttohauta-us oli yleisin hautausmuoto. Viik-inkiajalla ruumishautauten määrä kasvaa.

Vainajat on haudattu täy-sissä pukumissa ja luonnolli-sesti on syytä olettaa vaattei-den olleen juhlia-asuja. Esi-historiallisella ajalla eläneiden ihmisten arkaatituksesta em-me siis saa tietoja.

Polttohautoauksissa ovat tekstitit tuhoutuneet täysin ja usein korutkin ovat palaneet tunnistamattomiksi. Sen sijaan ruumishautoauksissa korut ovat py-syneet suunnilleen alkuperäis-sillä paikoillaan ja pronssi-ko-ruja ja spiraalikoristeluja käytettäessä on "pronssihome" suojannut kankaita niiltä koh-din, missä koruja tai spiraa-likoristeita on ollut. Näi-den kangaspalojen ansiosta on saatu jonkinlainen käsitys tuon ajan ihmisten juhla-vaatteista ja niiden yhteydessä kannettavista koruista.

"KEN KANTAA KALEVALAA"

Museoviraston ja Kalevala Korun järjestämässä näyttelys-sä on nähtävillä seitsemän muinaispukua. Näistä rekon-struktioista eli uudelleen raken-netuista puvuista uusin on ns. Maskun puku, Maskun Hummik-

kalan kalmiston erästä hau-dasta löydettyjen jäännösten pohjalta tehty puku. Se valmis-tui tätä näyttelyä varten Riit-ta Lavoniuksen (Heinolan seu-dun Kalevalaiset Naiset) käsi-sä. Tutkimukset rekonstruktio-ta varten oli suorittanut tutkija Leena Tomanter Muscoviras-tosta. Muut puvut ovat Aino-puku, Perniön, Tuuskalan, Mu-nais-Karjalan, Kaukolan ja Eu-ran puku.

Vaikka tiedot muinaispuvuis-ta ovatkin suhteellisen tark-koja, niin aina löytyy aukkoja, joiden täyttämiseen vaatii pu-kurekonstruktioita tehtäessä harkintaa. Tällöin on turvau-duttava aikaisempiin tutkimuk-siin ja kalmiston muiden hau-tojen löytöihin. Niinpä nämä seitsemän pukua eivät suinkaan edusta lopullista käsitystä pu-kututkimuksesta. Eräät näisti-kin puvuista poikkeavat suu-rosti hauraloituneista. Mm. vuo-sisadan vaihteeseen Aino-puvusa on arkeologi Theodor Schvindt antanut periksi kansatieteilijä ja kansallismuistolikko Schvindtille. Myöhemmin Aino-puku koki yhä uusia muutok-sia ja nykyään valmistettava Aino-puku pidetäänkin enem-män kansallismuistolikkaa i-hannoivan mielen tuotteenä kuin arkeologisiin tutkimuksiin pe-rustuvana rekonstruktio. Sen sijaan v. 1982 Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilanderin suorit-tamien tutkimusten pohjalta valmistettu Euran puku pitäy-tyy tiukasti hauraloituneisiin.

PERINNE ELÄÄ

Näyttelyn koru-antia edus-tavat aidot rautakautiset ko-ruut sekä Kalevala Korun niiden pohjalta valmistamat uu-det korut. 1930-luvulla perus-tettu Kalevala Koru on koko olemassaolonsa aikana pyrkinyt tekemään tunnetuksi soma-laista koruperinnettä kintteis-sä yhteistyössä museoviraston tutkijoiden kanssa. Tästä yh-teistyöstä on esimerkiksi näy-telyyn yhteydessä julkaistava Kalevalan 150-vuotisjuhlakoru, joka on Hämeenlinnan Linnän-niemen aarrelöytöön kuuluva hopeakäärä.

Kalevala Koru ei pitäydy ainoastaan vanhoihin mallei-hin, vaan myös moderni suun-nittelu on näkyvä osa toimintaa. Näistä modernin linjan taitelli-joista voisi mainita esimerkik-si nimet Eero Rislakki, Börje Rajalin, joka myös on tämän näyttelyn näyttelyarkkitehti, Paula Hälväoja, Bertel Gar-berg ja Kimmo Virkkunen, joka voitti pronssikorujen sar-jan Kalevala Korun vuonna 1983 Kultaseppäkilpailun järjestä-mässä korusuunnittelukilpailu-sa.

Ken kantaa Kalevalaa -näyt-tely lähtee Helsingistä kiertä-mään Suomea ja siitä lähe-tään kopiot ainakin Ruotsiin, Norjaan, Länsi-Saksaan, Eng-lantiin ja Hollantiin.

Katriina Etholen

Rautakauden naisen pukuja.

Lahjoituksia Raivaajalle!

TUKEMISRAHASTO NYT: \$987,51

ERKKI ALA-NISULAN MUISTOLLE

kuoli tammik. 28, 1985

lahjoittavat vaimo ja lapset,
Brewster, MA. \$10,00

Poikansa Eero Koskisen (kuoli tammik. 8, 1984)
muistolle lahjoittaa
Onni Koskinen, Lake Worth, Fla. 10,00
Anni Kliven ja Siiri Ojalan muistolle
lahjoittaa Lyyli Lake,
Lake Worth, Fla. 10,00

Kiitos lahjoittajille!

Suomen uutisia

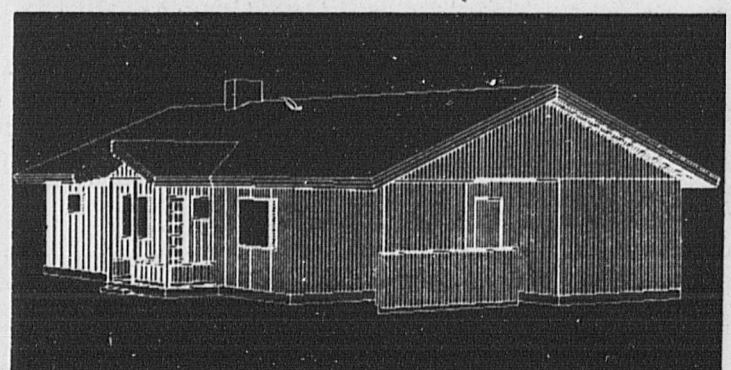
TIETOKONE PIIRTELEE OMAKOTITALON

Enso ottaa kevään kuluessa käyttöön tietokoneen omakoti-talojen suunnittelussa. Yhtiöl-lä on perusmallistoa, joita muuntelemalla saadaan asiak-kaan haluama talo. Tarpeelli-set tiedot tietokoneeseen syöt-tämällä saadaan talopaketeista myös hintatiedot.

Järjestelmä otetaan käyttöön Enson kymmenessä suurim-massa myyntipiirissä. Asiakas tulee myyjän luo valittuaan jon-kun perustyyppin. Myyjän luona voidaan tähän perustyyppiin tehdä muutoksia, siirellä sei-niä, muuttaa tyypittömiä ulko-sehien ulkonäköä, muuttaa sei-

nien, ovien ja ikkunoiden si-jaintia. Asiakas voi myös lii-sä oman työn osuutta tai käyttää omia materiaaleja ra-kennustyössä. Kukin muutos syötetään tietokoneeseen, joka piirtää sekä pohjapiirroksen et-piirtää sekä pohjapiirroksen että talon perspektiivikuva (tai useampia) muutosten mukaan.

Saamalla tietokone laskee muutosten hinnat ja saman-aikaisesti valmistuvien piir-rostien kanssa asiakkaila on myös talopakettien hinta niiden tarvikkeiden ja töiden osalta jotka asiakas haluaa tilata.

Montakaan minuuttia ei tietokone piirtele taloa perusmallin tehtä-vien muutosten pohjalta. Asiakas saa kaavaillemaansa omakotitalon sellaiset muutokset, jotka hän haluaa ja tietokone ottaa muutokset huomioon piirtäessään sekä pohjapiirroksen että perspektiivikuva.

TIMO SARPANEVALLE MEKSIKOLAISEN KUNNIA-AKATEMIKON ARVO

Prof. Timo Sarpaneva on saanut meksikolaisen kunnia-akateemikon arvon. Meksikon muotoluokatemian (Academia Mexicana de Diseno) on ni-mittänyt prof. Sarpanevan kun-nia-akateemikoksi.

Prof Sarpaneva vastaanottaa kunnia-akateemikon arvonimen keuhällä 1985 tilaisuudessa. Jo-

ka pidetään Meksikon pääkau-pungissa Mexicossa.

Suomalainen muotolijia on aiemminkin saanut tämän huo-mattavan kunnianosoituksen: akateemikko Tapio Wirkkala on Meksikon taideakatemian kun-nia-akateemikko. Arvonimi on myönnetty myös amerikka-laiselle Raymond Loewylle.

TULLI PALJASTI LÄHES 2,900 RIKOSTA

Tullirikosten määrä väheni viime vuonna noin viidennes vähemmän kuin edellisellä vuonna. Tullin varastoihin ker-tyi tavaraa 5,2 miljoonaa mar-kan arvosta, mutta salakulje-tuksen todellinen arvo on mo-ninkertainen. Tullin oman ar-

vion mukaan salakuljetun ta-varan arvo oli viime vuonna noin 65 miljoonaa, siis tullin haavien jäl vain vajaa kymme-neososa koko määrästä. Viime vuotista rikoksista kolme neljäsosaa oli pienhköjä al-koholin salakuljetustapauksia.

KUKA MÄÄRÄÄ PERHEESSÄ?

Lehtimiehet-yhtymä teetti Makrotestillä perheen hankin-ta- ja valintapäättökysymyk-sen, johon osallistui noin 600 henkilöä, joista puolet naisia ja puolet miehiä. Tutkimuksen mukaan naiset päättävät per-heessä elintarvikkeiden ja juomien hankinnasta, naisilla onkin lähes täydellinen pää-ttövalta valittaessa makaroo-neja, margariinia, riisiä ja ker-mää, mutta mies päättää oluen hankinnasta, kun myös si-nappimerkin valinnasta.

Mikään yllätys tutkimuksen

VIKING SONG MYITIIN

Sally-varustamo on joutu-nut myymään Helsingin ja Tuk-holman välillä purjehtineen Vi-king Song -suurlautan norja-laiselle Fred Olsen -varusta-molle. Kaupalla Sally yrittää keventää velkataakkaansa. Vi-king Song valmistui Wärtsilän telakalta vuonna 1930 ja siihen mahtuu noin parituhatta mat-kustajaa. Sally-varustamolla on kustajaa. Sally-varustamolla

on tällä hetkellä noin biljoon-nen markan velat ja jokin ai-ka sitten Suomen Yhdyspankki otti haltuunsa yhtiön osake-enemmistön. Vaikka Viking Song myytiinkin niin mitään vaajeta Helsingin ja Tukholman vä-liseen lauttaliikenteeseen ei tule, sillä Sallyn uusi suu-rilautta Mariella aloittaa liiken-nöimisen kesällä.

PERHEJUHLA HIIHDOSSA

Todellista perhejuhlaa vie-tettiin Vaikokosken Suomen mestaruushiihdoissa, kun avio-pari Marja-Liisa ja Harri Kirvesniemi saavuttivat mo-lemmat yhden viikonvaiheen aikana kaksi mestaruutta. Mar-ja-Liisa voitti ensin Simpeleen Urheilijoiden joukkueessa

viestikultaa ja seuraavana päi-vänä 10 km:n mestaruuden. Har-ri puolestaan voitti viestikultaa Mikkelin Hiihtäjien joukkuees-sa ja 30 km:n mestaruuden.

Hugo L. Mäkinen (Helsinki)

Sanomalehdistö ja nykyaika

Vanhon papereitteeni joukosta nousi eräänä iltana esiin alustus ("Sanomalehdistö ja nykyaika"), jonka olin pitänyt sodan aikana Lappeenrantaan ns. keskiviikkoluennolla.

Päivämäärä oli joulukuun 4 p. 1942. Silloin oli 42 vuotta aikaa, Suomi kävi sotaa niin kuin suuri osa muutakin maailmaa. Luentoiltaan ilma oli huono, kuulijoita kertyi vähän. Tämä tietysti hämmästytti, koska olin nähnyt valvasta esitykseni kokouksissa.

Miksi nyt palata tähän vuosikymmenien takaiseen luennointiin? Syytä on kaksi: 1) Sanomalehdistö on kirjotuksen lähtöalusta 80 vuotta täyttäneeseen Raivaajaan ja 2) Kaikkinaisen enustelun epävarmuuden osoittaminen.

Mutta annetaanpa luennon puolesta. Lukiäitä pitoköön ystäväillestie mielestään, että vaikka maailma oli jo silloin radioita täynnä, televisio kulkii vielä lapsenkengissä jona Yhdysvalloissaakin.

Eriltoen Amerikan Yhdysvaltain, Englannin ja Ranskan suurten sanomalehdistöjen tahtoa on jo 1920-luvulla nostettu esiin kiihkeä kysymys siitä, onko sanomalehtiin sijoitetut äärettömät päästettävä hukkaantumaan sallimalla uutisten lukemisen radiossa. Näin aloitin.

Vakavaasti pelättiin, että ihmiset tyytyisivät kuuntelemaan uutisensa radiovastaanottimestaan ja veisaisivat sitten viisi sanomalehden lukemista.

Aikuhäätäntyminen vaihtui kuitenkin tyneksi harkinnaksi, vilhoi huomattin, että radio ja sanomalehdistö voivat senään viihtyä varsin hyvin toistensa rinnalla. Lopulta oltiin niin pitkällä, että lehdistö ja radio tarvitsevat toisiaan, täydentävät toisiaan, edistävät toinen toisensa pyrkimyksiä.

Toteamus vuodelta 1985: Aivan näin ihanteellisesti ei tilanne kuitenkaan ole järjestynyt missään maassa. Varsinkin siellä, missä mainostulolla elävä radiotoiminta on vahvolla (esim. Yhdysvalloissa), lehtien ilmoitustulot ovat vähentyneet ja lehtien asema heikentynyt.

Vaikka syy ei ole yksinomaan tässä, päivälehtien lukumäärä ja lukijain kaanatus on melkoisesti pienentynyt kaikissa ns. länsimaissa.

Mutta mennäänkö takaisin 'Kansan Työn' päätoimittajan pitämään keskiviikkuluennoon.

Painettu sana menee perille silmän kautta, radion sanoma taas korvan kautta. Mikä on kuultu, se on kuultu, ei sitä

voi enää napata avaruudesta takaisin. (radion suuri heikkous on tässä).

'Sanomalehdistön ikuinen voimaväline on siinä, että lehden tarjoamat tiedot ovat luotavissa tänään, tai huomenna, tai vuoden päästä, tai vaikkapa ensi vuosien dalla. Uutiset saa lehdestä tarjoilla itselleen koska vain huvittaa ja ehtii.

'Jollei radiosta kuultua uutista ole oikein ymmärtänyt, tämä ymmärtämättömyyden tila jää vallitsevaksi, jollein uutista sattumalta luea radiosta myöhemmin uudellen.

'Sanomalehden laita on sensijaan toinen: Jollei lukija ole heti käsittänyt uutisen sisältöä, hän voi sen lukea uudelleen, niin yksinkertaista se on.

'Tästä on helposti oivallettavissa, että lehdistä saatu tieton on luotettavampaa ja säilyvämpää kuin radiosta sekunnin murto-osassa lennosta nappattu ja tajuntaan kiireellä painettu sanoma.

'Lyhyesti sanoen: Radio on eräänlainen diktaattori. Joka sanelee kylmästi sanottavanaan eikä jää kyselemään tuliko tämä nyt tarpeeksi selvästi ja kansantajuisesti. Sanomalehti sensijaan on paljon demokraattisempi, lukija voi viipyä sen parissa miten kauan vain halua.

Näin tultiin television aikaan.

Todettakoon vielä kerran, että television voittokulku ei ollut vielä alkanut maailmansodan aikana. Lähtökohtana oli Aiemman ollut Englannissa ja Amerikassa, mutta vastaanottimien määrä taitoi rajoittua vain tuhansin.

(Muistan, miten huhtikuussa 1939 manhattanilaisen pankkihuoneen 20. kerroksessa näytettiin suomalaisen Hikkemien lehtimiesretkikunnan jäsenille suurena ihmeenä laitetta, jonka kuvatuoli oli jokin tuumaa x 6 tuumaa).

Vuoden 1942 keskiviikkoluennon ennusteet jatkuivat:

'Tietysti tilanne paraneeradion osalta sitten, kun siihen yhdistetään myös näkömahdollisuus. Tarkoitin näkö- ja kuvaradiota, kumpaa nimeä siitä nyt käytettäneekin. (Televisiosana leijaili silloin vielä ilmassa).

'Tällaisia näköradioita on kyllä olemassa, mutta niiden vaikutuspiiri näyttää jäävän verraten ahtaaksi.

'Suurkapungeissa New Yorkissa, Lontoossa, Pariisissa, Tokiossa ym., missä asuu sattoja tuhansia ja miljoonia ihmisiä, muutaman kymmenen kilometrin säteellä, näköradio voi

kyllä menestyä, sen aallot kun kantavat vain muutamia kymmeniä kilometrejä, mutta laajaa maaseutua varten, jossa asutus on harvempaa, ei kuvaradioasemia kuulemma kannata laittaa.

'Näköradiossa on sekä korvaan vaikuttava ääni että silmään vaikuttava kuva. Silti radion perusheikkous jää vallitsemaan: laitteen välittämä sanoma kestää vain sekunteja, sanomalehden sensijaan vaikkapa vuosikausia.

'Tosin tämä puute korvautuu näköradiossa jossakin määrin sillä, että katsojalla on tilaisuus nähdä jokin uutistapahtuma itse tapahtumahetkellä, esim. hevostilailut jännittävinä loppukireinä, mutta katsoja pysyy kuitenkin sidottuna vain siihen hetkeen eikä voi lykkätä sen katsomista vaikkapa huomispäivään.

Mutta olipa vuoden 1942 ennustajalla sentään jo aavistus siitä, mitä tuleman pitää. Hän näet jatkoi:

Sellainen tulevaisuudenmahdollisuus on kuitenkin olemassa, että jokainen radio- ja kuvaradiokoneen yhteydessä on laite, joka ottaa vastaan ja tallentaa esim. iltauutiset myöhemmää kuuntelua tai katselua varten. Mutta sellainen laite on varmaan tavattoman kallista eikä voi siis yleistyä.

Ennustaja mallia 1942 päätyi lopulta siihen, että 'radiolla on omat hyvät ja huonot puolensa, sanomalehdillä näin ikään, ja siten ne täydentävät toisiaan tässä maailmassa. Joka ei kuule tai näe asiaa radion tai kuvaradion kautta, voi lukea sen lehdestä, ja päinvastoin. Joka saa sanoman kailta kolmelta taholta, sitä parempi vain.

YHTEENVETO.

Edellä on päällisin puolin esitetty luentoa, joka on pidetty sota-aajan levottomissa olosuhteissa. Lappeenrannan Työväentalossa, joulukuun 1942 alussa. Luennon pitäjä oli lehtimies, joka ammatinsa vuoksi oli kiinnostunut tarkastelemaan lehdistön asemaa ja sen kehitystä.

Neljän vuosikymmenen aikana tilanne on suunnattomasti muuttunut. Radio, televisio, video jne. ovat vallanneet maailman, uutisten levitys on nopeutunut ja laajentunut aivan ennenkuulumattomalla tavalla.

Mutta lehdistöllä on jatkuvasti oma erillinen tehtävänsä, josta mikään muu median muoto ei voi sivuuttaa.

Tähän voi Raivaajakin perustaa tulevien vuosikymmentensä menestyksen.

NIPPA SAUNANKIUKAITA
Laatuvalmistettua sitten 1930
Saunankiukaita, Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wildfire Campstoves ja saunan tarpeita
Nopea toimitus. Bruce Mfg. Inc.
P.O. Box 213, Bruce Crossing, MI 49912 (906)827-3906
Jälleen myyjä halutaan

DANIELSON OIL CO.
Polttoöljyä
Refrapping
Commerce Ave.
DANIELSON, CONN.

IMATRA SEURA
740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426
Mauno Laurila, puh.joht.
SAUNA TILAUKSESTA!
PAIVALLISET
joka sunnuntai klo 2 ip.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May
593 Park Ave. at 64th St. N.Y.C.
P.O. Box 2590
GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

SUOMALAINEN
PAIKANVALITYSTOIMISTO
HILDA KOTILA ja
VIRGINIA KOTILA MUIHLEBERG
HYVIA PAIKKOJA SAATAVANA
Soittakaa 288-6562 area code (212)
tai kirjoittakaa osoitteella:

Finnish Employment Agency, Inc.
206 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

Kesäin vaatteilla ovat tyypillisiä erilaisten neulosten ja kankaan yhdistelmiä, väriltä ovat läpikuultavia ja vaaleita, kuten näissä Selma Toivosen kutomun pusero- ja hameyhdistelmässä.

Kohti pastellin sävyistä kevättä

Pakkasen paukuissa ulkona on lohdullista katsella kevään vaatteiden esintuloa.

Mitä siis alennusmyynteistä voi vielä hankkia sellaista, joka näyttäisi muodikkaalta seuraavankin sesongin yli? Vaaleat, läpikuultavia keltaista, siinä, vaaleanpunaista ja makeaa aprikoosia. Kohiä kevättiä kuljetaan pastelleissa.

Mutta kuten aina, rinnan tämmäin vaaleuden kanssa pitävät pintansa klassiset punainen ja tummanvioletti, musta ja valkoinen.

Naisten vaatteiden linja kaapenee ja pitenee. Helmat ovat jälleen reippaasti polven alapuolelle, usein nilkkaan asti.

Pitkät, puolipitkät, väljät housut ja housuhameet ovat mukana lähes joka kokouksessa.

Trikoota ja kangasta yhdistellään. Saumojä huolitellaan erilaisin nauhojin ja ompeluin. Yksityiskohtat ja asusteet, huivit, hatut ja sukat täydentävät kokonaisuutta ja vähä pienemmäksi käy ero katukäytössä ja työhön, toisaalta vapaa-ajan tarkoitettujen vaatteiden välillä.

Onnitelkaa ystäväianne ja sukulaisianne Raivaajan välityksellä!

SUMMER IN FINLAND

Join our Finland Flight 1985

Departs Duluth June 26 -- returns July 17

AIR ONLY FROM DULUTH \$760

Land tours available

21 - day escorted tour (land) - \$1450.00
15 - day escorted (land) - \$1295.

Both tours visit Norway, Sweden, Finland
Optional tours and travel arrangements available.

Flight is escorted -- seating is limited
Contact Goodman Travel for reservations

Goodman Travel Agency

806 Shelden Avenue

Houghton, Michigan 49931

906-482-1020

Toll Free U. P. Wats 1-800-562-7628

Aidit toivovat:

Äitiysloma pidemmäksi

Lähes kaikki naiset Itävallassa, Ruotsissa, Saksan liittotasavallassa, Suomessa ja Unkarissa toivovat mahdollisuutta hoitaa itse lastaan tämän ensimmäisten elin vuosien aikana.

Saksan liittotasavallassa 72 prosenttia äideistä toivoo vähintään vuoden pituista äitiyslomaa. Ruotsissa ja Suomessa yli 90 prosenttia äideistä haluaisi, että äitiysloman pituus olisi puolettoista vuoden mittainen.

Tiedot ilmenevät vanhempainlomaä käsittelevästä kansainvälisestä tutkimuksesta, joka on julkaistu sosiaali- ja terveysministeriön tutkimusosastolla.

Äidit toivovat lasten hoitojakson ajaksi taloudellista tukea ja lisäksi mahdollisuutta palata entiseen työhön. Eri maiden naisilla on erilaiset tarveet tuloasosta: Pohjoismaiden naisilla on korkein ja Itävallan naisilla matalin vaatimus.

Kaksi kolmesta jäisi kotiin

Noin kaksi kolmasosaa ansioyössä käyvästä suomalaisäideistä olisi valmis jäämään pois ansioyöstä, jos he saisi-

vat kotihoidon tukea. Tämä ilmenee tutkimuksen toisesta osasta, jonka aineiston muodostivat vuonna 1980 lasten kotihoitoa tukevat suomalaisperheet.

Joka kolmas isä pitää tärkeänä, että myös isillä olisi mahdollisuus jäädä kotiin hoitamaan lapsia ja saada kotihoitoa tukea. Kuitenkin yli puolet suomalaisista on sitä mieltä, että miehille myönnettävä kotihoito tukisi saattaisi vahingoittaa heidän urakehitystään.

Sen sijaan vain noin joka viides vanhemmista arveli, että kotihoitoa tuen maksuajan pidentäminen vaikuttaisi haitallisesti naisten asemaan työmarkkinoilla.

Yli puolet kotihoitoa tukea saavista vanhemmista kannatti kotihoitoa tuen maksamista kaikille pienten lasten äideille riippumatta perheen tuloista, lasten määrästä tai äidin työssäkäynnistä. Lisäksi työni vanhempien mielestä työelämä voitaistuin muuttua perheystävällisemmäksi.

Pienten lasten vanhempien työaika voitaistuin lyhentyä ja tarjota nykyistä enemmän mahdollisuuksia osa-aikatyöhön sekä joustavampiin työaikoihin.

ituja tarjolla

(Liisa A. Liedes)

"Te olette maan suola; mutta jos suola käy mauttomaksi, millä se saadaan suolaiseksi? Se ei enää kelpaa mihinkään muuhun kuin pois heitettäväksi ja ihmisten tallattavaksi". Matt. 5:13

Talven aikana kulkuteilleme usein heitetään suolaa. Tarkoituksena on sulattaa jäätä jotta on mudostunut tien pintaan, tehden näin kulkumme turvallisemmaksi. Suola on hyödyllinen sulattajana.

Raamatussa suolaa käytetään usein kuvaannollisesti, kuten ilmenee ylläolevasta jakeesta. Vanhan Testamentin puolella löydämme tilanteita joissa suola on omaksu suuren arvon, esimerkiksi "suolaliitoissa" (3 Moos. 2:13; 4 Moos. 18:19; 2 Aikak. 13:5). Kysymyksessä oli Jumalan ja ihmisen välinen liitto. Uuden Testamentin puolella suola käytetään kuvaannollisesti kun kysymyksessä on Jeesuksen opetuslasten luonteenomaisuuksista ja sisälisestä tilasta (Matt. 5:13; Mark. 9:50) sekä myöskin viisaudesta puheessa (kol. 4:6). Kaurat aikojen itämailla suolalla on ollut tärkeä osa ihmisten elämässä, varsinkin kun kysymyksessä on luottamus/uskollisuusliitot sekä ystävyys-sopimukset.

Suolalle on myös ominaista puhdistaa, säilyttää, ja maustaa. Juuri näissä ominaisuuksissa löytyvät Jeesuksen opetuslasten tärkeimmät piirteet tämän tehokkaan vertauskuvan, suolan, yhteydessä. Tänä päivänä, ehkä enempi kuin kos-

kaan ennen, Jeesuksen opetuslasten täytyy omaksua suolaan piirteitä. Maailma tarvitsee puhdistusta! Nyt, jos koskaan, on saasta pääsyyt valloilleen maailmassa - aineellisessa ja henkisessä maailmassa. Missä ovat Jeesuksen opetuslapset? Elävätkö he puhtaudessa? Todistavatko he Jeesuksen puhtautta elämällään? Tunnetko sinä uloisien tuoksuun kun Jeesuksen opetuslapsi kulkee ohi? Jos sinä, lukija, olet Jeesuksen opetuslapsi, erotaudu reilusti ja tietoisesti maailman saastasta. Älä katoa, älä käytä, älä koske, älä kuuntele, älä ajattele mitään saasteista - seläistä joka tuottaa vahinkoa seläille, turmelee ruumiisi ja sammuttaa henkesi. Onko elämäsi puhdasta? Maailma määrittelee! Jokainen herkkä ihminen tuntee ällöttävän hajun joka tunkeutuu sielaimiin ja salpaa hengityksen. Jeesuksen opetuslasten tehtävänä on säilyttää se raikas, terveellinen tuoksu jonka Jeesus toi maailmaan. Jumalan Sanan täytyy kaikuva puhtana, selvänä, tuoreana, ilman mitään ihmisen viisauden sekoituksia jokaisesta saarnastuolista, ja elävä muuttuvana voimana jokaisessa opetuslapsessa. Tunnetko sinä kirjoitukset? Käsitätkö sinä Jumalan lain ja evankeliumin säilyttävän ja puhdistavan voiman? Maailma tarvitsee maustetta. Maailma on niin täynnä uskontoja ja harhaoppeja, että vain raivaallinen mauste tuntuu kun se laskeutuu alas Jumalan Sanan totuudessa ja Hengen voimassa. Voitko sanoa itsestäsi, että sinä olet "maan suola?"

FLY SAS TO FINLAND

Enjoy wide body comfort from our five gateway cities—
New York, Chicago, Los Angeles, Seattle and Anchorage.
Make convenient connections throughout Scandinavia to the principal cities in Finland.
Ask your Travel Agent about Scandinavian Airlines convenient schedules, low air fares and traditional hospitality and service.

GE-5-2276 • 2277

Edw. C. Halvorsen, Inc.
FUNERAL DIRECTORS
310-12 8th AVENUE BROOKLYN 20, N.Y.
In Continuous Service to the Community Since 1849

TILLINGHAST - Hautaustoimisto
Danielson, Conn. Central Village
Tel. Prescott 4-3284 Tel. Logo LD 4-2847

The Robert H Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

FINNEXPRESS
FINNTASTIC GROUP FLIGHTS
FINNAIR SCHEDULED SERVICE
WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS
MINIMUM STAY 1 WEEK — MAXIMUM STAY 1 YEAR
LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$495 • SEATTLE \$595
LOS ANGELES \$695 • MONTREAL *
*AIRFARES AND RULES AVAILABLE UPON REQUEST
CHILDREN 50% — INFANTS 10%
MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA
SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY
FOR RESERVATIONS CONTACT:
HANSLIN SERVICE
40 East 49th Street New York, N.Y. 10017
Telephones:
212 832-8989 800 223-0567

Lantana-Lake Worth, Florida

Turistiklubin liepeiltä

Siirtolaistytön tarina.

Kerroin viime numerossa Hilja Luukkosen komeista 90-vuotissyntymäpäivistä ja lupasin palata hänen elämäntarinaansa. En koskaan väsy kuuntelemasta hänen eloisaa tarinointiaan varsinkin kaukaisesta lapseudestaan kauniissa, pienessä Lappeenrantaan vuosisadan vaihteessa. Hänen muistinsa on vielä terävä. Niimet, värit, tuokut hän loihtii elävästi aistittaviksi jutuiltaan.

Lappeenranta oli noihin aikoihin vajaa 2500:n asukkaan pienoisidylli. Sinisen Saimaan rannalla somasti pöimutellen leiväviä kaupunki oli silloin jo kuin helmi. Kaupungin lempinimi on vieläkin Saimaan Helmi. Ja jokainen kaupungin asukas tunsi toisensa. Tunnettiinhan toki vaatimaton Uron perhekin, jossa oli 11 lasta. Hilja heistä kolmekeski nuorin. Oli siinä kaupakadun pienessä kodissa toisesti melua ja pikku jalan vipinää. Hiljan mielestä aivan liikaakin. Seitsemvuotiaana hän muistaa tuumineensa: Ei tästä elämästä tässä melussa ja polkien tappelun jatkamisesta mitään tulla. Minun pitää löytää itseltäni rauhallisempi koti. Ei sieltä, etteivätkö vanhemmat olisi lapsiaan rakastaneet ja tehneet heidän hyväksi kaikkensa, mutta tungs on aina tungs, eikä leipääkään kaikin ajoin ollut liaksii.

Niin pieni Hilja eräänä päivänä ilmestyi apteekkari Schlueterin ovelle, niiasi ja jäi seisomaan hämillään, varpaat ris-

-No, mitäs Hilja? kysyi ystävällinen apteekkari-setä, joka usein pistäytyi Uron perheeseen.

-Eiks teillä tarvittais tällast tyttö kotoille on yhtä ja meil on liikaa? pääsi vihdoin tyttön suusta.

Apteekkaria, joka oli poikamies ja jonka taloutta hoiti hänen sisarensa, Uudenmaan läänin entisen kuvernöörin leski, alkoi naurattaa.

-Pitääh ensin puhua vanhempieni kanssa, hän vihdoin myönteli.

Jo saman päivän iltapäivällä apteekkari saapui Urojen kotiin. Hän neuvotteli kanssa vanhempiensa kamarin puolella ja Hilja-tyttö odotteli jännityksestä puolikuolleena. Kun kolmeksi sitten ilmestyi ovelle riemastunut tyttöarvasi, että neuvottelun tulos oli myönteinen. Hänellä oli jo silloinkin deesseään pieni nyytti, jossa oli hänen kaikki maallinen omaisuutensa. Hän tarttui apteekkaria käteen ja sitten lähetti häntä mailimale. Hän ei koskaan enää sen jälkeen palannut kotinsa pysyvästi.

Pitkiksi lapsuutensa vuosiksi hän sai hyvän kodin apteekkari Schluterilla. Hän kävi koulunsa ja vielä rippikoulunkin, kunnes apteekkari päätti, että nyt tyttö lähetetään kouluun Saksaan. Siellä on parhaat koulut, hän päätteli. Tyttöä piti tuleman farmaseutti tai sairaanhoitaja. Tyttö sanoi, että Saksaan hän ei lähdä. Hän inhoi lääkkeitä ja hajuja jo silloin, olihan hän usein ollut asupuna pillereitä pyörittävässä kaupungin ainoassa apteekissa, jonka hänen kasvatusisänsä omisti. Sensijaan hän lähti vuodeksi Viipurin sisarensa luo. Sisko oli avustajana Viipurin teatterissa.

Tämän vuoden aikana, Hiljan ollessa vähän päälle kuudentoista, tapahtui paljon. Hiljaan isä Amerikan kume ja hän jätti sisään passiansomuksensa. Passi tulikin aikanaan. Janin, muutamana kauniina syyspäivämuutamana kauniina syyspäivänä 1913 nuori, sokea Hilja Uro seiso vastavirtaan uuden upean Viipurin aseman laiturilla ympeilläään taaja saattajajoukko, mm. paljon teatterilaisia ja lauluköörikin. Hän sai paljon kukkia ja hyviä toivoksia. Mutta mieli oli vähän ankea ja silmät räyhäilivät väkijoukkoon havaitakseen pitkän komean nuorukaisen, jonka kansansa hän oli ystävästynyt. Nuorukaista ei näkynyt- ja juna lähti. Nuorukainen oli nukahtanut yön suruissaan valvottuun suuri ruusukimppu vierellään. Nuorukainen oli Uuno Montonen, Viipurin Teatterin aloit-

Anna Lise Sjöblom kirjenvaihtaja televa näyttelijä, josta tuli koko Suomen kansan ihaillema ja rakastama Knsallisteatterin pitkäaikainen näyttelijä.

Jo Viipurin asemalla Hilja tutustui toiseen sievään, hoikkaan, nimenkään 17-vuotiaaseen suomalaisyttöön, Anna Rouva-riin, joka oli noussut junaan Terijoella ja jolla oli sama matkan pää, Amerikka. Kummallakin neitosella oli vallon upeat hatut, muistele Hilja. Matka valtameren yli suurella laivalla oli mitä hauskin. Laivan miehistö piti hyvää huolta näistä reippaista, kielitaidottomista suomalaistyttöistä. Hiljalla oli mukanaan pitkäkuisen kuparin kahvipannukin, ja aina joku miehistöön kuuluvista keitti siinä heille kahvit. He nousivat maihin New Yorkissa lokakuun 3 p:nä 1913, silmät ihmetyksestä pyöreinä, mutta Suuren Seikkailun tuntu sydämissään.

Juttu Hiljan kanssa polveilee ja rönssyilee hauskasti karjalaiseen tapaan, ja niinpä hyppähdetään taas lapsuuteen ja Lappeenrantaan. Jo ennen kuin tyttönen hankki itselleen uuden kodin hän aloitti uransa itenäisenä liikena. Viisivuotiaana hän ilmestyi paikallisen sanomalehden toimitukseen ovelle tiedustelleen työtä. Hän oli havainnut, että perheessä tarvitaan rahaa ja leipää. Kaksi herraa, todennäköisesti päätoimittaja ja lehden omistaja istuivat pöydän takana. "Oiskos teillä antaa miut työtä ko meil tarvittais rahaa?", hän tiedusteli reippaasti. Herroilta pääsi makea nauru. Vain työtää! Eihän tämä pieni työnhakija osaa vielä lukeakaan. "En osaa mut mie tunnen joka ihmisen ja joka talon", hän vakuutti tomerasti. Tyttö saikin jaettavakseen seuraavan päivän lehdet Pallon kaupunginosaan. Paljaine pikku jalkoihin hän juosta kiipitti kaupunkin mukulakivikatuja vieden lehdet perille joka kotiin. Päit-sii viimeiseen. Yksi lehti jäi jakamatta sillä sen talon aidatulla pihamaalla oli hirvittävä iso ja vihainen koira, joka haukkui äkäisesti. Hilja juoksi itkien kotinsa isän luo. Isä pisti hänelle muutamana pennin kouraan-kohtaamaan tyttön ostopa- maan vanhaa pullaa ja tarjoamaan sitä koiralle. Tyttö teki niin, heitti ison palan pullaa koiralle joka nopeasti horki sen suuhunsa ja tuli aivan laupiaan näköisenä pyytämään lisää. Hilja ei enää pelännytään sitä ja voi lehden perille. Hän sai vaivoistaan 25 penniä. Rahaa hän vei suoraan äidille. Äiti ihmetteli, mistä lapsi on rahaa saanut. "Mie tienasin siitä", vastasi Hilja. Sillä lähtien hän on ollut aina itsenäinen, oma-aloitteinen nainen.

Keisarinna Palatsin "for-nikan" eli vahtimestarin lapsilta saatiin kuulla, että Venäjän keisari Nikolai II saapuu vieraillemaan Lappeenrantaan. Tiedettiin päivä ja hetki-kin. Santarmin tarkasta valvon-nasta huolimatta viisi pientä lasta, joiden keskuksa tietysti Hilja, lähti "palatsin", matalan puu-rakennuksen, jossa Venäjän it-sevaltiasta oli ennenkin vierail-lut, pihamaalle aidanvieressä kasvavan suuren, juuri kukkaa puhjenneen sireenipensaan taakse. Mahtava itsevaltiass suurineen kulki ohi niin lä-hellä että olisi melkein voinut kädellä koskettaa. Lapsilla oli todella antiopalkat. Keisarin nuor seuree meni sisälle mut-ta saati jalkin seisomaan rap-pusille. Hän kiinnitti huomionsa sireenipensaaseen, asteli hitaasti sen luo ja haisteli iha-naa kukkaterttua. Samalla hän nauttii silmälänsä lapsiin ja vii-si pientä sydäntä takoi kau-husta aivan haljetakseen. Kei-sari siirsi katseensa hitaasti, hyvin hitaasti taskuunsa. "Nyt se ampuu meidät", parahti for-nikan poika surkeana ja Hiljan pikkuveli mäkätti kasvoilleen heikkaan. Hilja nosti hameen liepeensä ja pyyhki pikkuvellen kasvoit puhtaisi ihan siinä ma-jesteetin silmien edessä. Mutta ei hän ampuut, vaan antoi jokaiselle lapselle korean pa-peripäällisen karamellin ja si-litti heidän päälakeaan. Hilja ei unohda sitä koskaan. Kenenkä muun päätä on Venäjän keisari taputanut?

Ny takaisin New Yorkiin ja uuteen elämään. Molemmat Suomen työt, somat, kunnolli-set ja todella yritteliäät, sai-vat heti työtä. Rikkaiden ame-rikkalaisperheiden ylläisissä

kodeissa siirtolaistyttöillä oli paljon oppimista ennen kuin työ alkoi todella sujua. Kielitaidot-tomuus aiheutti keikennäköisiä kommeiluksia, joille myöhem-min makeasti nautettiin. Hil-jasta kehittyi mainio talouden-hoitaja, joka osasi ammatinsa ja johon luotettiin kuten niin moneen suomalaisnaiseen, joka on rikkaiden koteja hoidellut. Asutuaan toivottoman suures-sa, meluissa New Yorkissa jonkun vuoden hän muutti Fitch-burghin, Gardnerissa hän tuus-tui nuoreen, komeaan suoma-laisuorukaiseen, jolla oli hyvä ammatit ja joka lisäksi oli mu-sikaalinen. Hänen nimensä oli William Luukkonen. Hän solte-tti torvea ja myöhemmin johti soitokuntiakin, mm. sodan aikana Lappeenrantaan Rata-suväkiprikaatin soitokuntaa jonkin aikaa. He menivät nai-misiin 1917. Perheeseen syntyi poika, Leo, joka peri isän mu-sikaalisuuden. Hän alkoi soitel-la haitaria 5-vuotiaana ja sai saxofonin 7-vuotiaana. Hän suoritti musiikkidiplomin Bostonin koulussa New England Conser-vatorissa. Nimensä Lee Celest-man hän soitteli useissa tunne-tuissa suurissa bändeissä ja kuusi vuotta sitten, Lake Worth-in muutettuaan perusti oman orkesterin, joka on erittäin suos-itto Palm Beachilla. Sen komea soitto tuo elävästi mieleen 40-50-luvut, jolloin suuret orkes-terit olivat valittia. Leen ajas-ta kuitenkin suurin osa kuluu opettamiseen. Hänellä on suuri oppilaskoukko.

Luukkosen perhe asui paitsi New Yorkissa ja Rhode Islan-dissa muutaman vuosikymme-nen Quincyssa, missä heidän kotinsa oli monien tunnettujen Suomen vieraiden suuresti suosima, aina vieraanvarainen o-leskelupaikka. Siellä vieraili mm. Tauno Hannikainen Arvi-da-rouvineen. Professori Han-nikainen aamuvierahin puhe-linsoittoa vältti Hiljalle tiedon että Uuno Montonen on kuol-lut. Luukkosen vieraat eivät ke-sästä pohjoisessa ja talvessa Floridassa, missä kumpikin inno-la osallistui Turistiklubin pe-rustamiseen. Tällällä William kuoli v. 1953 ja Hilja on ol-lut leski siitä saakka. Hän-elä on viihtynyt koti Lake Worthissa. Se on täynnä kauniita antiikkihuonekaluja ja rakaita muistoja pitkän, onnellisen avioliiton varrelta.

Ystävyys matkatoveriin Anna Rouva-riin, sittemmin Maikka-loin, säilyi läpi elämän. Anna kuoli tällällä Lepokodissamme muutama vuosi sitten. Ystävyys Uuno Montoseen myös säilyi. Kun he kumpikin olivat jo le-keä Uuno vieraili Amerikkaa, kahdestikin. Hän kosi nuoruuden ihastuutaan, mutta Hilja, yhtiä järkevänä ja itsenäisenä kuu-to muinaisen Lappeenrantaan työtä ja parempaa kotia etsinyt pikku tyttö sanoi: ei. On hyvä näin, ystäväni. Hänellä oli ol-lut yksi suuri rakkaus, Wil-liam Luukkonen. Vielä kaksi päivää ennen kuolemaansa Uuo-no Montonen kirjoitti kirjeen Hiljalleen. Mitä siinä oli, sen tiedät vain Hilja ja pitää ku-luisan ystävänsä kirjeet itse-läin vaikka niitä on pyydetty arkistohintakin.

Hiljan tarinat ovat minua ai-na kiinnostaneet. Lappeenran-ta oli minun koulukaupunkini. On mielenkiintoista kuulla elä-mästä siellä muutama vuosi-kymmen ennen minun aikaani Lappeenranta on nykyään kas-vun intoa kuohuva kulttuurijä- ja teollisuuskeskus, pienoisi-Viipuri. Kaunis se on vieläkin, mutta ei enää niin idyllinen kuin vuosisadan vaihteessa. Hilja vieraili siellä muutama vuosi sitten. Siellä elää vie-läkin muutama jäsen hänen laa-jasta suvustaan.

Karl A. Nikula johjoon

Turistiklubin vuosikokouspidettiin helmik. 5 p:nä. Johto-kunnan erovuorossa olevat jä-senest Kyllikki Hoimo, Thelma Mattson, ja Martti Saarnio va-littiin uudelleen, uutena jäse-nä johkokuntaan tuli Paavo Luk-kari ja varajäsenenä Onni Pus-kala ja Hilka Seppälä. Johto-kuntaan kuuluvat entuudestaan Annikki Järvi, Pirkko Venet-joki ja Anna Lise Sjöblom. Klubiin puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti edelleen Karl A. Nikula. Klubin tärkeimmät virat jäänevät entisille haltijoilleen. Lopullinen päätös niistä tehdään kuukausikokouk-sessa.

New Port Richey, Florida

NPK taas kartalle! Finnish American Clubin tammik. 5 p. kokous oli kateus viime vuoteen. Olemme velattomat ja raha-asiat hyvässä kunnossa. Suurin projekti tälle vuodelle on parkkauslotin päällystämisen, joka tehdään niin pian kun kaupunki uudelleen päällystää kadun kulmaukseen. Klubin pienempiin korjauksiin ryhdytään heti.

Toimihenkilöitten akkeratyö näyttää tuloksia. Maukkaista aterioita, hauskoja juhlia ja ajanvietettä on järjestetty. Ohjelmaa, paitsi ulkopuolisia, on vaikea saada. Entiset lahjakkaat esilintyjät enimmäkseen ovat syyistä tälle toisesta poissa.

Onnistuneen kulkunä-päällystämisen laitoivat naiset; mie-het tarjottuihin. Maukkaan spa-ghetti-illallisen laitoivat mie-het. Osanotto tilaisuuksiin on aina lisääntynyt. Suurkiitokset työntekijöille. Kultamitaleja pitäisi jakaa!

UUDEEN 1985 johtokunta: Pu-heen, Elizabeth Rengo, varal-le Carl Poikolainen, rahaston-hoitaja Vi Erickson, rahastok. Irja Kallio, kirjuri Vi Erickson, varalle Harry Sandberg, jäsenk. Willard Salmi, rakennusj. Ar-no Sjöholm, Bingojohtaja, Matt Nyback.

HELMIK. 24. suomalainen ohjelma klo 2.

HELMIK. 28. Käytettyjen ta-va-rioiden ja leivosten myynti klo 10.

MAALIK. 16. Mojakka, Urhon päivänä klo 6.

ILMARI ARON 90-vuotissyntymäpäivä juhlittiin tammik. 16 p. clubilla. Hän toimi 11 vuotta rahastonhoitajana, kun-nes silmät alkoivat vaatia hoitoa. Ohjelmassa hän soitti

Suomen Kansanlauluja viulul-la ulkomaisista. Elsa Aro kus-tansi hienon "catered" lounaan. Nautimme ja onnittelemme.

Aroilla vieraili hiljattain viikonpäivät Elsan veltjentytär, Emily Roiko, New Hampshiresta. Leo Roiko matkustaa paljon työssä vuoski ja viihtyi vain päivän hakemassa Emilyn koti-in.

KUOLEMIA:

REINO M. LAHTI, 73, 99 Magnolia Drive, Port Richey, kuoli jouluk. 22. Hän oli syntynyt Boston, Michiganissa. Tänä-hän tuli Flintistä, Mich. 10 vuotta sitten. Hän oli Detroitin ja New Port Richeyn Finnish American Clubin, Elf Khurafeh Temple Shrine, L'Anse Lodge 547 F & AM ja Flint Military Patrol jäsen. Kaipaamaan jäi puoliso Vienna M., tyti ja veli sekä 4 lastenlasta.

HENKILÖTILITTOJA:

Lempi Damkar kaatui koto-naan, lonkka murtui, ja lopuk-

Työtä Lepokodin hyväksi

Lepokodissa järjestetyistä tilaisuuksista tai muusta siel-lä tapahtuvasta yhteisestä toi-minnasta harvoin mainitaan muuta kuin ennakkotutustissa. Floridan Karjalaisten äskettäin-sestä ohjelma- ja kahvittelai-suudesta kuitenkin kannattaisi kertoa koska se oli kaikin puolin hyvin onnistunut ja An-nan Majan täyttämä yleisö ty-ttyväistään.

Ensin luonnollisesti juotiin kahvit, jotka herttaiset karja-laiset tyttävät tarjottivat. Pal-jon hyvää pullaa, kakkuja ja karjalanaipirakkoita oli myytävänä ja nehan menivät aina kuin kuumille kille. Pitärokoi-ta oli leiponut Minnan mainio joukko, Helga Nikula, Helvi Y-östralo, Lisa Bertell, Maire Valppu, Anna-Liisa Suteja, Kat-ri Komonen ja Laura Piiron-nen. Kaikki eivät ole edes seu-ran jäseniä mutta silti aina valmiita autamaan kun yhtei-nen etu on kyseessä.

Karjalaisten puheenjohtaja Aarne Rotha aloitti ohjelman lausumalla yleisön tervetule-eksi. Rovasti Viljo Helman esitti rukouksen, Ed Matthews lauloi Merja Poutlisen säes-tämänä ja Alfons Ukkonen ker-ti tärkeitä matkakululmista. Karjalaisten runon lausui Kert-tu Lappalainen, Leo Vuorinen soitti haitaria ja lopuksi soit-teli Kulkurit-pelimanniyhti Minnesotasta. Lauri Saukko tästä porukasta lauloi ja soit-teli viulua ja haitaria. Ohjel-ma oli siis mitä miellyttävää ja sitä annettiin reiluusti, jote ei ole ihme että kansa puhui vieläkin karjalaisten kahvii-sista.

Erittäin kaunis summa ker-tyi Lepokodille lahjoitettavak-si, mutta monen ihmisen pon-nistelut se myös vaati. Mutta yhdessä yrittäenhan menesty-tään.

si joutui hoitokotiin. Häne poikansa Heikki Wiinikka on sa-punut Ruotsista hakemaan Lem-piä sinne, ja koska Lempi on ent. Lotta Svard, toivotaan, et-tä häne pääsee Suomeen hoitaa saamaan. Vi Erickson ja Wil-lard Salmi ovat olleet suurena apuna asioita järjestämisessä. Taimi Seppälä on kotiutunut tal-viselta N.J. matkaltaan ja suun-nittelee ensi kesän Suomi-mat-kaa. K. A. Johnson 90 v. kaa-tui, Ilii päänsä uunin reunaan, 9 tikkä neulottiin ja jo pari päivää jälkeä oli clubilla. Ar-no Sjöholm joku aika sitten sai valkean kynnärpää mur-tuman työskennellessä clubilla, mutta on koko hyvin toipunut, ja aina iloinen.

-Vi Lahti toipuu lonkkaleik-kauksesta. Gladys Pekala oli pari kertaa sairaalassa "in-tensive care" osastolla sydän-kohtauksen takia, mutta voi koko hyvin pillerien avulla. Har-ry ja Lisa Sandbergien luona vierailivat Mr ja Mrs. Henry Stenvali Birminghamista. Ed Johnsonella vieraili kaksos-veli Norman ja hänen vaimon-sa Rudyardista. Mr. ja Mrs. Rueben Petersonilla, Wesley Sjöblom Lake Lindenistä, Mich., poikansa Jim, Portlan-dista, Ore., ja tytär Kris Per-terson, Milwaukeeesta, Helvi Grinko on tuloksesta etsinyt tietoja erästä sukulaisestaan, ja nyt viime vaalien aikana turvautui poliittiko Mike Bil-lirakis'n apuun, ja 2 viikon si-sällä oli tiedot.

Urhoollista väkeä nämä mei-dän vanhat eläkeläiset. Viat y-ritetään korjata ja vastaukse-voimien tiedusteluihin ovat fil-losofista "Vanhuus tulee".

Rueben Peterson pitää ap-lut, kirkon seurat joka sun-nuntai West Pasco Art Guild talossa, 302 S. Jefferson St., klo 11. (radiossa sunnuntaisin, mutta en vielä tiedä asmaa).

Tänä talvena kylmät ilmat ovat tehneet ennätyksiä, mutta kai niistä on ollut hyötyäkin. Eikö ole mukavampaa nukkua lämpimänä peitteitien alla kuin hikisenä lakana kiltusen alla?

-Ja onhan suomalaisilla sanon-ta "palettu kuin torakka". Toi-vottavasti totta, mutta niillä on varmaankin jälkeiläisiä hyvässä suojassa.

Ovatko ne uuden vuoden pää-tökset vielä voimassa vai o-vatko unohtuneet kokonaan?

Martta Suolaan

Finlandia Foundation

FLA osaston uutisia

Helmikuun kokouksessa, joka pidettiin 4 p:nä oli jäseniä run-saasti mukana. Kokoukset ovat kuin iloinen perhejuhla. Ensik-si juodaan kahvit ja aina sat-tuu jonkun syntymäpäiväkin olemaan samalla.

Tällä kertaa laulettiin ja nau-tittiin Hilja Luukkosen synt-mäpäiväkutsuna. Hän täytti 90 vuotta kokouksen päivä alkaisem-min. Hilja ottaa osaa kokouksiin nuorekkaana. Axel Niskas-en ja Arvi Tokolan syntymäpäi-vä juhliittiin myös. Vieraita oli kokouksessa useita: Dolly Gadd Helsingistä, Selja Jaa'kola, Ko-rialla ja Ari Tokkola Jaalas-ta, Floridaasta Pirkko ja Kau-ko Pelto, jotka kuuluvat Balti-moren Jaoston. Kauko toi Bal-timoren vanhentuneet tervetseet. Puheenj. Milred Kallioinen ja siht. Serry Lee, äiti ja tytär hääraisivat emäntinä- kahvipöy-

Kin kokoukset aloitetaan iloisessa mielentilassa, tulee asiat yksimielisesti hyvään päätökseen. Keskusteltiin ma-liskuun tansseista, jotka pide-tään 2 p:nä ja johon työ tuli jaettua ilman vastustusta. Illoi-nen puheenjohtaja antoi kiittä päätöksille, joihin kaikki yhy-tyivät. Vieraisa oli kaksi, jot-ka Suomessa ovat toimikuntien puheenjohtajia ja he ihmettel-i-vät. Lupaavasti ottaa saman ra-van. Vuorinen ja Lampe tule-vat soittamaan tanssit, siis hy-täv tanssimusiikki. Tilaisuude-sa arvotaan hedelmäkori ja muitakin palkintoja tulee ole-maan.

Keskusteltiin Suomi-päivän vietosta, joka tulee olemaan maaliskuun 30 ja 31 päivinä. Tärkeät asiat siirrettiin maaliskuun kokoukseen, joka sa-malla on vuosikokous.

Siis vuosikokous on 4 p:nä maaliskuuta, joten jäsenet huo-mioika ja tulkaa jokainen. Uu-si jäsen Helmi Lassila Ohman, joka on ollut jäsenyydessä ennen mutta jäänyt pois. Ilhty jäl-leen, Helmi oli erittäin toimi-va jäsen Lepokodilla sen alku-vuosina miehensä Lassen kans-sa. Lasse kuoli joku vuosi sit-ten.

MUISTETAAN maaliskuun tanssit 2 p:nä Turistiklubilla, alkaen kello 8 ill. Tervetuloa kaikki turistiklubin mukaan myös. Aili Tokkola.

Lake Worth Banking Center
114 North J Street
Lake Worth, Florida
(305) 586-4600

ACE HARDWARE
1212 LANTANA RD.
Lantana, Florida 33460
"We stock sauna heaters"
Puh. 585-0247

ARVO PAANANEN
Funeral Director
131 SOUTH LAKESIDE DR.
LAKE WORTH FLORIDA
Puhelin 582-6633

MOODY'S DINER
and CABINS
Enkioisa paivallisia.
Curb-palvelus
KOTITEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

MAY FUNERAL SERVICE
HAUTAUSTOIMISTO
WINSLOW P. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, Mass.
Puhelin 762-1509

TORIN POIKKI

Around the Market

Tuoko raha onnea?

Does money bring happiness?

Many newspapers feature a column which shows what people in the street are thinking about the various issues of the day.

Here we present, with translation, the Suomen Sosialidemokraattin version of "the man in the street". It gives us a chance to find out what the people of today's Finland are like.

Esko Isolehto

-Ei tuo, mutta raha rauhoit-taa. Raha on elämän kannalta välttämätöntä, sitä täytyy olla.

-No, it doesn't, but money can soothe. It is necessary for living. One must have some.

Silja Hiironiemi

-No ei välttämättä. Jos ei ole yhtään, on onneton, eikä liikakaan raha onnea tuo.

-Not necessarily. If one has none, one is unhappy, but too much money doesn't bring happiness either.

Irja Ammond

-En tiedä. Raha tuo sekä onnea että onnettomuutta. Eh-kä joku tulee onnelliseksi, jos voitaa lotossa.

-I don't know. Money can bring both happiness and un-happiness. Maybe you'll be hap-py, if you win in Lotto.

Pertti Mäki

-Joskus tuo. Ihan ilman on vaikeaa olla.

-Sometimes it does. It is hard to be totally without it.

Marja Eloranta

-Ei aina. Jos on rahapula ja on menoja, se on onnetonta. Joskus tulee kuitenkin sattuma avuksi sellaisessa tilanteessa.

If you are penniless and have expenditures, it's unfortunate. Sometimes chance might inter-vene in such a situation.

Marilynyn puku myytiin

Puku, joka oli kerran kietou-tuneena maailman viettelevim-piini kuului ruumiin ympäril-le, myytiin Hollywood-ajujen huutokaupassa New Yorkissa, Marilyn Monroen puvusta mak-settiin 18,700 dollaria.

Näyttelijätär kantoi tätä ly-hyhyhaista, sametista ja sifon-kista tehtyä puku elokuvassa Prinsesi ja reivytyttö, joka valmistui 1957. Sotheby-huuto-kauppa oli arvioinut puvun hin-naksi 5,000-7,000 dollaria.

Kahden sadan roolipuvun ko-koelman oli kerännyt viimeis-ten kymmenen vuoden aikana kalifornialainen William Tho-mas, ja se tuotti myyjälleen kaikkiaan 1,3 miljoonaa dolla-ria. Mae Westin mustasta sa-mettipuvusta maksettiin sitä-kin yli 10,000 dollaria. Huuto-kauppakamari ei halunnut antaa tietoja ostajista.

Lake Worth Banking Center
114 North J Street
Lake Worth, Florida
(305) 586-4600

ACE HARDWARE
1212 LANTANA RD.
Lantana, Florida 33460
"We stock sauna heaters"
Puh. 585-0247

ARVO PAANANEN
Funeral Director
131 SOUTH LAKESIDE DR.
LAKE WORTH FLORIDA
Puhelin 582-6633

MOODY'S DINER
and CABINS
Enkioisa paivallisia.
Curb-palvelus
KOTITEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

MAY FUNERAL SERVICE
HAUTAUSTOIMISTO
WINSLOW P. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, Mass.
Puhelin 762-1509

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - Kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyä
10 eri laatu alevia sitrus-hedelmiä
Lahjoitavakka, jossa yli 1000 valikoima
Jumamatkoja appelsiini-tarhaan

Avoinna 7 päivää viikossa:
Maanant. lauant. klo 9 ap. - 5:30 ip. Sunnuntai klo 11 - 5 ip.
8053 Lawrence Road
Yksi maili etelään Hypoluxia tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. 734-4800

AMERICAN FINNISH TOURIST CLUB

301 Central Blvd. Lantana, Fla
Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia
lopuksi.
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen jär-jestämänä.
Ilmaotuu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien se-rua: Torstaina ja sunnuntai klo 12 haali ohjelma-pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjel-ma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä, riisipuu-roa hedelmäkkeitön kera ym.
Tervetuloa Turistiklubille!

The Finnish-American

RAIVA AJA

continued from last week:

Schoolmarm

By Walter M. Poti

The House Key

In those earlier days when everyone trusted everyone else, it was the usual custom, on leaving home, to lock the door and hang the door key on a nail, more or less in plain view. The door was not locked to keep out intruders, but only to let would-be callers know that no one was at home. On that morning, half-way to school, I discovered the house key was in my pant's pocket. It was too late to bring it back home without being late for school, so in my panic, I had to make a quick choice between a reprimand from an irate teacher or the probable scolding from an angry mother. I chose to continue dragging my leaden feet toward school, hoping my stupid, absentminded mistake would go away.

My mother, coming home as usual to prepare her mid-day meal, found the door locked as always, but no key on the nail!

Mrs. Dodge's classroom was hushed and solemnly quiet except for the low, monotonous murmur of the little girl reciting her day's lesson at the teacher's desk. The subdued tick-tock of the wall clock was barely audible. All the other pupils, with bowed heads, bent over their books, silently concentrating on the study of the upcoming lesson, or were more likely just day-dreaming, like me. By now, I had completely forgotten the key in my pocket.

A sudden, banging knock of the classroom door, the squeak of opening hinges, and a commanding one word shout: Voitto! intruded like an explosion on the solemn silence. Pandemonium seized the class, and every bowed head sprang to upright surprised attention. The teacher gasped, froze motionless, and almost stopped breathing. Never in her life-long years as a teacher had this venerable autocrat witnessed such a violent intrusion on the orderly decorum and sanctity of her classroom. Why, even the measured back and forth swing of the pendulum of the wall clock seemed to skip a full beat, and stoic George Washington, in his picture frame, raised a quizzical eyebrow and seemed to blink at the loud command, or was it only my imagination, as my heart skipped a beat.

Suddenly startled out of my day-dreaming, my hand involuntarily reached into my pocket for the key. With a self-conscious feeling that all eyes were boring into my back, I walked down the aisle in a daze and sheepishly handed my mother the errant, misplaced key.

Never again would I forget to hang the key on its nail.

Maple Sugar Day

There was only one day of each year when the discipline and routine of the classroom was different. This was in the early Spring and we called it "Maple Sugar Day." On this day, in addition to her Boston bag, Mrs. Dodge would carry in a gallon can of newly made maple syrup, a large jar of homemade pickles and a large bag of freshly made doughnuts. The maple syrup was poured into an iron kettle on the stove to boil down and steam until later in the afternoon. The steam from the kettle permeated the room with mouthwatering fragrance. Our stimulated taste buds anticipated good things to come, made reciting our daily lessons extremely difficult.

Finally, when we could hardly stand the wait any longer, we all lined up with our dishes, brought from home that morning, and Mrs. Dodge would fill them with the hot maple syrup. Back at our desks, we vigorously stirred the syrup round and round, until to and behold the dark liquid changed into a light yellow color and hardened into solid maple sugar.

Now for the eating: a chunk of maple sugar, a bite of sour pickle, maple sugar, a bite of pickle, sugar and pickle, until everything, including the doughnut, was eaten. No school kid would eat supper that night. Many, like me, would go straight to bed with a good, fat bellyache.

-To be continued

Boston, Mass.

Finlandia Foundation

Celebrating Vera Smith's presidency

Vera Smith, past president of Finlandia Foundation's Boston Chapter, will be honored by the chapter at their monthly meeting Sunday, February 24.

Smith, who recently completed a six-year term as president, has now been elected to the Board of Trustees of the National Finlandia Foundation. She is the first New Englander to serve on that board since Savelle Syrjälä did over 20 years ago. Smith will also continue to serve on the board of the local chapter.

The meeting will begin at 3 p.m. at the International Institute, 287 Commonwealth Ave., Boston. Aire-Maija Schwann, program chairman, is making the arrangements for the occasion.

Newton-Bartlett
HAUTAUOSTOIMISTO
Tel. 836-2113
42 Main St., Newport, N.H.

FOR SALE

Copy Machines, File Cabinets, Lockers, Shop Stools, Wang Word Processor, Pallet Jacks, Metal Shelving, Maintenance Caging.
Tel. 603-382-5671
RISON'S 253 Main St. Plaistow, N.H.

KESKUSTASSA
SIJAITSEVA

FRANK H. MILES
COMPANY
1158 MAIN ST. HOLDEN MA
Hautauostoimittuksia vuodesta 1896

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton Street, Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719
KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA.
Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappia ja pakastajia, Kitchenaid astianpesukoneita.

Women, too, have their own history. And now it has been written. So claims the blurb to a book by Kaari Utrio called "The Daughters of Eve; the history of women, children and the family." The book promises to answer such questions as why divorce was forbidden; why women tell lies; is virginity really important? What is a fallen woman? How do you become a witch? Were families big and did parents love their children?

Kaari Utrio is one of Finland's leading female writers. Her entire previous output has been a portent of this latest work. All her novels, indeed, have dealt with being a woman, the life of a woman. In ancient Karelia, in medieval Finland, and her struggle in the man's world of today.

Utrio is a writer of academic background, who has stepped out of the writer's traditional role to become deeply involved in social debate, particularly when that debate turns on the position of women, then and now.

Ten years ago she fled the town for the countryside, where she lives with her husband and runs the family business in a complex of several buildings. One of these contains a large library which includes an archive of more than 100,000 photographs.

Her own study, though, has remained empty since the autumn because of the success of the "Daughters of Eve," her typewriter gathering dust. Countless literary matinees, lectures and public appearances have dragged the backwoods writer from her rustic life to become one of the country's super-celebrities.

Shared problems

As she herself tells it, though, all this publicity is only to the good. For example, all those literary matinees around Finland have been filling the halls, with men as well as women attending. Discussion has been going on in friendly and constructive spirit. Men and women indeed share the same problems, however.

Although Kaari Utrio does readily confess to being a feminist she immediately follows up with her assured support for a general humanism. No one should be oppressed for any reason. Women have oppressed down the centuries simply because they are women. In the western industrial countries the powerful neofeminist movement has cast an unprecedented spotlight on the problem, but the fact is that the standard of living that prevails at the moment requires that the woman should break free from her previously accepted role and become involved in work life. The simple cost of living alone demands that the family has two wage earning adults.

It is just this that makes the problems joint ones. Utrio holds firm to her claim that the father's concern, for example, that no proper local day care has been arranged for the kids is at least as great as the mother's. The "soft" family father—one who is prepared to share responsibility—will if necessary stay at home to look after the children in place of the mother. He gets Utrio's full applause.

But she grants not a whisper of applause to the politicians who, for example, cannot arrange proper day care for children. It is men past middle age who themselves are outside their own family circles who decide on the allocation of funds. It is their fault that matters which should have been attended to are not.

The stove police

Utrio defends women who go out to work on the grounds that it is economically essential, as well as on the claim that women have the right to do the work for which they are suited, and from which they derive satisfaction. A satisfied mother who goes out to work is better than the nagging hag with the rolling-pin—one of the "stove police"—even though she may have less time for her family.

Daughters of Eve

Kaari Utrio

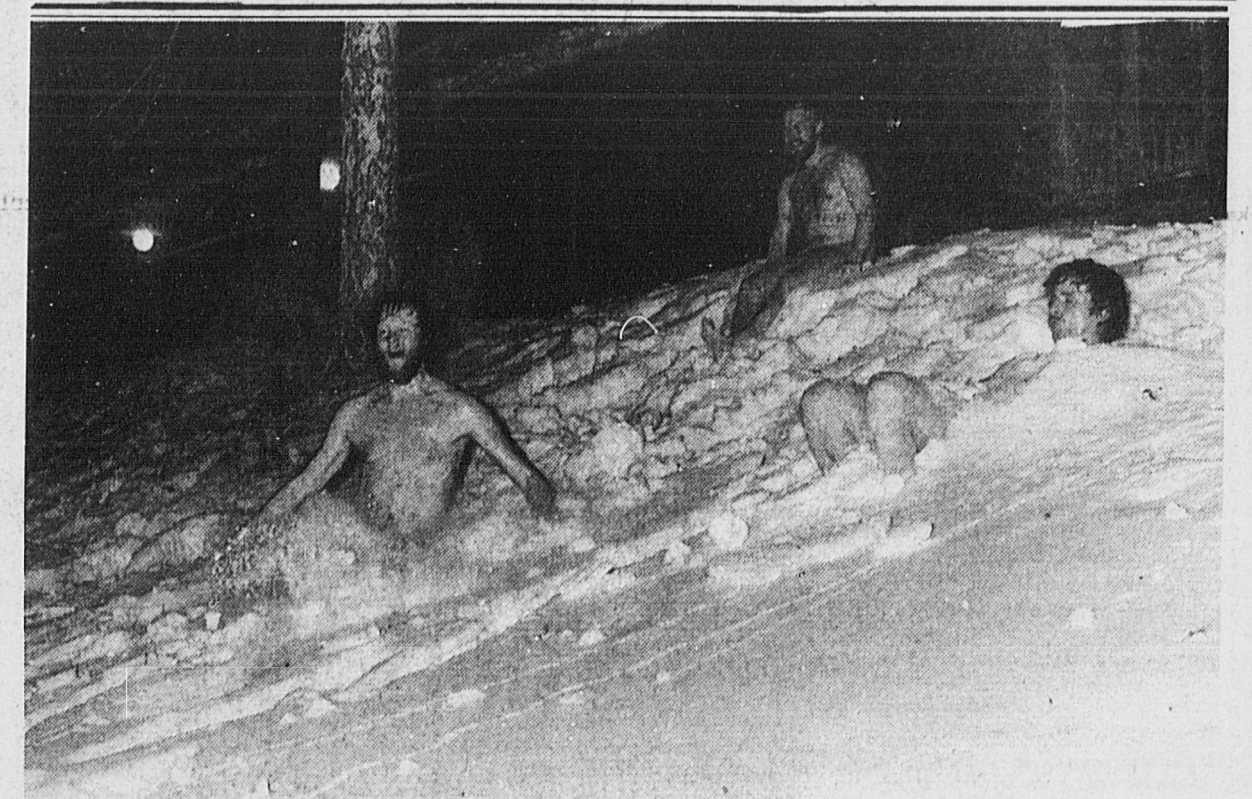
Utrio's book takes the history of women from Greek and Roman times right up to our industrial society. She has handled an enormous quantity of material in a popular manner that is easy to absorb. Abundant examples and photographs enliven the tale. Holy women, castle mistresses from the age of knights, witches and whores are all dealt with in a way that is easy to read but that does not obscure the ever-present tragedy that lurks in the background. The chapter on the history of children makes harrowing reading indeed.

The book contains a vast quantity of material. It has also been received with great acclaim, although there have been some discordant voices. Women scientists in particular have criticized the book's popular style, but even this criticism Utrio has welcomed. In her opinion it would have been worse if there had been no criticism of any kind. Now there is a healthy debate from which she hopes everybody can benefit.

The tale of Kaari Utrio is the story of one woman's success. Years of devoted hard work have culminated in "The Daughters of Eve." She herself states that

"people have to find out for themselves what they can and cannot do, and then go ahead and do what they can as well as they can."

Now she has done just that. And as she says at the end of her book: "The modern European woman can now enjoy the kind of thoughts and bodily freedom that her female forebears and her sisters in other parts of the world cannot even dream of."

-Kirsti Westerlund
FBR

International scientific analysis of jumping into snow after sauna: too rough on skin, Antti Johansson

"Sisters" project receives grant for exhibit

The "Reunion of Sisters" project has received a grant of \$10,932 from the Minnesota Humanities Commission to organize a traveling photo exhibit on the life and experience of Finnish American women.

The exhibit will look at American history through the experience of Finnish American women, particularly in Minnesota, beginning with the immigrants' lives in the "old country" and early experiences as domestic workers, boarding house and lumber camp cooks or pioneer homesteaders.

It will describe their activities in the Finntowns as temperance leaders, church builders and labor activists as well as home and community builders, and will illustrate how they built women's clubs and published their own newspapers.

Activities of Finnish women in the American community will be highlighted to illustrate their contributions to our country's development showing why they enjoy a reputation everywhere as strong, independent persons in both family and community life.

Exhibit Development Coordinator, Cheri Register, and Research Assistant, Volma Dohy, appeal to Finnish Americans, especially of Minnesota, for

assistance in finding dramatic photos for the exhibit. All borrowed photographs will be handled with care and returned to their owners.

The exhibit is scheduled to open May 30th at the Minnesota Historical Society in St. Paul and to be on view until mid-July when it will be sent to the National FinFest in Hancock, Mich., for exhibit to Finnish Americans gathered there.

During August and September of 1985 it will be at the Duluth "Depot" History Center under auspices of the St. Louis County Historical Society. From there it will travel to Mankato, Moorhead, and Coakley, next stops on a year-long tour of Minnesota, until it returns to the Twin Cities for the Finland/America Women's Conference of June 21-22-23, 1986.

Production of a high quality exhibit is made possible by seed money from the Northwest Area Foundation, the generous grant from the Minnesota Humanities Commission and an expected grant from the Minnesota Historical Society.

However, "Sisters" project Co-chairs Marianne Wargelin Brown and Carl Ross emphasize that only cooperation from the Finnish American commu-

nity can assure that the photographs will reflect accurately the life and history of Finnish Women in America.

The "Sisters" project appeals to Finnish Americans for their aid in putting this exhibit together.

Your family album or local organization files, even your local Historical Society, may have the absolutely right picture to illustrate some aspect of Finnish women's experience in America.

It may be a family picture, women at work, a suffrage meeting or parade, a picture of club activities, or an example of some dramatic event in the life of your family or community. You may have the photo to illustrate some event or aspect of life that may otherwise be lost forever. Please share it with us and with the half-million viewers we expect will see this exhibit.

Send a letter enclosing any photo you might want to submit, or send a Xerox copy, or simply describe your photos. Describe each photo: what is

the subject, where and when it was taken. Please write your name and address on the back of any photo loaned to us. We will call or write in response to your letter.

Write to:
Reunion of Sisters
424 Morrill Hall
University of Minnesota
Minneapolis, MN 55455

KALENTERI

ARIZONA

Feb. 27--Finnish balladeer Barbara Helsingius will sing in Tucson.

CALIFORNIA

Feb. 23--Finnish balladeer Barbara Helsingius will perform at the Finnish Brotherhood Hall, Berkeley.

Feb. 24--Barbara Helsingius at FAHA Heritage Center, Sonoma.

MASSACHUSETTS

Feb. 24--Finlandia Foundation, Boston Chapter, monthly meeting, 3 p.m., 287 Commonwealth Ave., Boston.

March 1--Monthly meetings of the Knights of Kaleva and the Ladies of Kaleva, 7:30 p.m., Kaleva Koti, 107 Mechanic St., Fitchburg.

March 2--Dance at Saima Park, 8 p.m., Fitchburg. Music by the Hi-Lites.

March 3--Kalevala Day program, 2 p.m., Elm St. Congregational Church, 264 Elm St., Fitchburg. Celebrating the 150th anniversary of the Kalevala.

MICHIGAN

Feb. 23--Hawaiian Luau, 7 p.m., Finnish Center, 35200 West Eight Mile Rd., Farmington Hills. Entertainment and dancing to the music of Don Kay's Band.

OREGON

Feb. 26--Finnish Folk Singer Barbara Helsingius will perform in Portland.

PENNSYLVANIA

Feb. 24--American Finnish Society of the Delaware Valley monthly meeting, 2 p.m., Swedish Museum, 1900 Pattison Ave., Philadelphia. Program: The travel film, "A Touch of Finland," and a talk about Florida's Finnish retirement communities.

WASHINGTON, D.C.

Feb. 19-Mar. 29--Exhibition: "Pioneering Women Architects from Finland," The American Institute of Architects, 1735 New York Ave. N.W.

Feb. 25--Talk on the above exhibition by David Pearson, dean of School of Architecture, Clemson University, S.C., 7 p.m. American Institute of Architects, 1735 New York Ave. N.W.

March 10--Kalevala Day celebration, 3 p.m., Marvin Center, George Washington University, 21st and H Streets, N.W. Program, buffet dinner, dancing and sales.

Translation prize for
Scandinavian literature

The sixth annual ASF Translation Prize will be awarded by Foundation in the fall of 1985 for the best translation of poetry, fiction, drama or literary prose written by a Scandinavian author born after 1880.

The award includes a \$1,000 honorarium; publication of an excerpt in an issue of Scandinavian review; and a commemorative bronze medallion. The winning translator will be honored at an award ceremony in New York City.

The prize was established to encourage the translation and publication of modern Nordic literature and is sponsored by the American-Scandinavian Foundation, a non-profit cultural and educational institution which also publishes the quarterly journal Scandinavian Review.

Past winners of the prize include Anselm Hollo, Lucia Moberg and Susanna Nief for poetry by Pentti Saarikoski, Birger Sjöberg and Inger Christensen; and Jack Brondum, Kathleen Osgood Dana and Kjersti Board for fiction by Tove Ditlevsen, Väinö Linna and Theodor Kallifatides.

The competition will be judged by a panel of translators and scholars. The deadline for submission of entries is June 1, 1985. For complete rules and instructions, write to: Translation Prize, The American-Scandinavian Foundation, 127 East 73rd St., N.Y., N.Y. 10021.

Mamorisia ja graniittisia

hautakiviä
BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

R. W. BICKFORD

INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street Ashburnham, MA
01430
Telephone 827-5909

Smith Funeral Home

ELDEN J. BJURLING
69 Vernon St. Gardner, Mass.
Tel. 632-0377

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

Tulevia tilaisuuksia

Maaliskuun 3 p:nä vietetään Kalevalan 150-vuotisjuhlaa Elm Streetin Lähetyksirkossa, Fitchburgissa. Ohjelma on samankaltainen kuin aikaisempina vuosina. Lisäksi Miriam Lehto, Ellen Hangas ja Roy Helander saattavat esittää pikuskuitsejä.

Raivaajasta voitte ostaa liput maalisk. 30. p:nä pidettävään Finnite tilaisuuteen.

NIMIPÄIVÄ

Helmikuun 27 p. Torsti
Helmikuun 28 p. Onni
Maaliskuun 1 p. Alpo, Alvi, Alpi
Maaliskuun 2 p. Virva, Virve
Maaliskuun 3 p. Kauko
Maaliskuun 4 p. Ari, Airo, Arsi
Maaliskuun 5 p. Laila, Leila

Lizzie Ornvist vietti 102-vuotissyntymäpäiväänsä helmik. 8 p:nä Hillcrest Hoitokodissa Fitchburgissa. Mrs. Ornvist syntyi Suomessa helmikuun 8. 1883 ja saapui Yhdysvaltoihin ollessaan 16-vuotias. Hänen avioliitonensa oli edesmennyt John Ornvist. Hänellä on kolme tytärtä, Elsie Nortonen ja Sylvia Canong, kumpikin Townsendissa, missä Mrs. Ornvistikin asui aikaisemmin, sekä Helen Campbell New York Cityssä. Lizzie on saanut Bostonin kirkon kirkon, mikä annetaan kaupungin vanhimmalle asukkaalle.

Veraa ja hänen presidenttikauttaan juhlietaan

Sunnuntaina, helmik. 24 p., klo 3 ip.

Finlandia Foundation Inc. - Boston Chapter

International Institute
287 Commonwealth Ave., Boston, Ma 02115

HYVÄ KAHVITARJOILU! KAIKKI TERVETULLEITA!

SUOMALAISTEN SEUROJEN Keskustoimikunnan

järjestämä 150.

KALEVALAJUHLA

Sunnuntaina, maalisk. 3 p., 1985
klo 2 ip.

ELM ST. LÄHETYSKIRKOSSA Fitchburg

Ohjelma

Tervehdyslaulat Arvo W. Sipilä
Alkurukous Pastori David E. Wuori
Star Spangled Banner Yleisö
Tervehdys Suomen konsuli Edwin K. Kaarela
Mass. valtion tervehdys Edustaja George J. Bourque
Kaupungin tervehdys
Kuorolaulua Pormestari Bernard F. Chartrand
Messiah Srk. Naiskuoro
johtaa Mrs. Viola Aho
Soittoa The Brass Revelation
Kvartetti Bethel Seurakunta
Lausuntaa Kalevalasta Miriam Lehto,
Ellen Hangas, Roy Helander
Juhlapuhe Henry Brunberg
Maamelaulu Yleisö
Loppurukous Liisa Liedes

Juontaja Arvo W. Sipilä
Säästäjä Barbara Palomäki

Hyvä kahvitarjoilu ohjelman päätyttyä! Vapaa sisäänpääsy!
Kaikki tervetulleita!

HENRY J. LEBLANC Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO

KODINOMISTAJIEN
AUTO-PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St., Fitchburg, Mass. Puh 343-4853
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller Director Phone All Branches 345-6778

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST. FITCHBURG, MA TELEPHONE: 342-3635

Serving All Faiths
FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING

IN COMPLIANCE WITH FTC

Finlandia Foundation

Boston Chapter

Finlandia Foundation Boston Chapter'n helmikuun kokous pidetään sunnuntaina, helmikuun 24 päivänä klo 3:00 iltapäivällä International Institute, 287 Commonwealth Avenue, Boston, MA.

Tilaisuudessa juhlietaan Mrs. Vera Smithiä, joka toimi osaston presidenttinä kuuden vuoden ajan ja joka on juuri valittu Finlandia Foundation'n kansalliseen johtokuntaan.

Toiveena on, että mahdollisimman monet saapuvat paikalle kiittämään Veraa siitä suurenmoisesta työstä, minkä hän on tehnyt kuusivuotisenä presidenttikautenaan. Samalla voidaan toivottaa kaikkea parasta Veralle hänen ryhtyessään palvelemaan järjestön kansallisessa johtokunnassa, missä Uusi Englanti ei ole ollut edustettuna yli 20 vuoteen. Sävle Syrjälä oli ensimmäinen Uuden Englannin edustaja tässä johtokunnassa.

Aire-Maija Schwann hoitaa kokousta koskevat järjestelyt. Soittakaa hänelle numeroon: 259-8212, mikäli tarvitsette lisätietoja tai haluatte auttaa.

Tarjoilukomiteaa johtaa Ellen Lindell. Hänen apunaan toimivat Ellen Bailey, Aina Schkuta, Ute Park, Sadie Salo ja Ritva Garrutti.

OSASTON vuosikokouksessa valittiin seuraavat henkilöt johtokuntaan:

Presidentti
Mrs. Mimmu Hartiala-Sloan,
Harvard, MA.

Kirjeenvaihtaja/sihteri
Mrs. Marja-Terttu Meharry,
Lexington, MA

Jäsen sihteeri ja rahastonhoitaja
Mrs. Aili Tierney, Burlington, MA

Ohjelmakomitean puheenjohtaja
Mrs. Aire-Maija Schwann,
Lincoln, MA

Tarjoilukomitean puheenjohtaja
Mrs. Raila Rautiainen, Acton, MA

Yhdysjäsenenä kansalliseen johtokuntaan
Mrs. Vera Smith, Winchester

Lastenohjelmien puheenjohtaja
Mrs. Anneli Tgavalekos,
Peabody, MA

Jäsenet
Tri. Ensio Aalto, Bridgewater, MA
Mrs. Aina Cutler, Wellesley, MA

Rattijuoppojen pidätykset lisääntyneet

Fitchburgin poliisilaitoksen antamien tilastojen mukaan rattijuoppojen pidätysten lukumäärä oli viime vuonna 66 prosenttia suurempi kuin vuonna 1983. Tilastojen mukaan kaikkiaan 206 henkilöä pidätettiin rattijuoppoudesta viime vuonna. Pidätykset lisääntyivät 82:lla yhden vuoden aikana.

Liikennepoliisi Ronald J. Hamel sanoi nousun johtuneen lisääntyneestä tarkkailusta. Kautta osavaltion poliisit paneutuivat rattijuoppojen etsintään aikaisempaa intensiivisemmin.

Hamel sanoi poliisilaitoksen saaneen tätä ylimääräistä tarkkailua varten määrärahat kuvernöörin Highway Safety virastosta. Tämän apurahan johdosta poliisit saattoivat tarkkailla kaupungin valteita ja katua viikonloppuisin ilta- ja aamukahdein.

Ei vienyntä montakaan viikkoa, kun kaikki tuntuivat tietävän, että poliisit olivat kaduilla ja teillä. Hamel sanoi siltä ollen jopa positiivisen vaikutuksen. Usein humalaiset isruivat nyt auton takapen-

killä elvättä ratin takana, koska eivät halunneet joutua kiinni rattijuoppoudesta.

Fitchburgin saama apuraha oli \$8,000. Sen tarkoituksena oli antaa alkuosana siinä töissä, että kaupungit ja kunnat myöntävät jatkossa tarvittavat varat.

Hamelin mukaan Fitchburgin poliisilaitos on valmis jatkamaan, jos kaupunki myöntää siihen tarvittavat määrärahat. Hamelin mielestä kaupungin kannattaa myöntää varat, koska seurauksena sakkomaksut tuottavat kaupungille lisätuloja. Hän sanoi aluetuomioistuimen sakkomaksujen olleen \$12,500 enemmän viime vuonna kuin vuonna 1983.

Florida kutsuu!

Edostakainen junamatka
Bostonista mihin tahansa
Floridan kaupungeista

\$150 aikuisilta,
lapset puolella hinnalla

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St., Leominster
Puh. 537-4536

Suomea puhuva

MRS. BARBARA FANNING
voi auttaa teitä kiinteistön
ostoa tai myyntiä koskeissa
asioissa.

Myös arvioi kiinteistöjä.

Kotipuhelin 345-5411
FOSTER HEALEY REAL
ESTATE, INC.
300 Main St., Fitchburg
Puh. 345-5111

Kuolleita

FITCHBURG - Hilja (Mäki) Salo, 94, kuoli helmik. 18, 1985 Woodbury Manor Hoitokodissa. Hänen aikaisempi ainiapaikkansa oli 29 Merriam Parkway. Hänen avioliitonsa Matti Salo kuoli 1975.

Vainaja oli syntynyt Kanakaapäässä Suomessa Frans ja Wilhelmiina (Juhela) Mien tytärenä ja asui Fitchburgissa useiden vuosien ajan.

Kaipaamaan jäi tytär Laila W. Mäkelä, Fitchburg; sisar Impi Lähteenmäki Suomessa; kaksi lastenlasta ja yksi lastenlastenlapsi.

Hautauksesta huolehti Sawyer-Miller Hautaustoimisto - Fitchburgissa. Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

WORCESTER - Arthur Lammi, 64, 121 Pilgrim Ave., kuoli keskiviikkona, helmik. 13 p., 1985 St. Vincentin sairaalassa.

Hän oli syntynyt Worcesterissa Arthur Lammi Sr:n ja edesmenneen Katherine E. (Hindin) Lammien poikana ja asui koko ikänsä Worcesterissa. Hän työskenteli 28 vuoden ajan Norton Co:lla ja jäi eläkkeelle 1974.

Kaipaamaan jäi vaimo Laure-Anne (Girouard) Lammi; poika Allan A. Lammi, Worcester; kaksi tytärtä, Arline Narrow, Spencer ja Ann M. Mondor, Worcester; lisäksi kaksi äitiä Laila Lammi, Fitchburg; sisarpuoli Mary Elizabeth Lammi, Princeton, kaksi lastenlasta ja useita serkkuja.

Hautajaiset on pidetty ja hautaaminen tapahtui Worcester County Memorial Park hautausmaahan Paxtonissa.

OKDALE, MA - Ernest A. Annelin, 76, 130 Hosmer St., Okdale, kuoli helmik. 18, 1985 Leominsterin sairaalassa pitkään sairautensa seurauksena.

Hän oli syntynyt Wincendonissa heinäkk. 13, 1908 Axel ja Amanda (Jokisalo) Annelinin poikana. Ennen eläkkeelle jäämistään hän työskenteli Norton Co. yhtiössä Worcesterissa.

Kaipaamaan jäi vaimo Laila (Törnroos) Annelin; kaksi veljeä, William R. Annelin, Lantana, Fla. ja Walter E. Annelin, Worcester sekä veljen tytär Ruth Matuzek, Shrewsbury.

Hautajaisista huolehti Sawyer-Miller Hautaustoimisto, Fitchburgissa ja hautaaminen tapahtui myöhemmin Woodside hautausmaahan Westminsterissä.

GARDNER, MA - Sylvia (Haapaoja) Oberg, 57, 68 Halford St., kuoli sunnuntaina, helmik. 17, 1985 kotonaan.

Hän oli syntynyt Gardnerissa toukok. 11, 1927 Kaarlo H. ja Mary (Koski) Haapaoja ja asui täällä koko ikänsä.

Hän opetti 15 vuoden ajan Bethany Christian leikkikoulussa.

Kaipaamaan jäi aviomies Elbridge M. Oberg; kolme poikaa, Kenneth Oberg, Hanson; Ronald Oberg, Allston ja Donald Oberg, kumpikin Gardner; Sylvia Setevemo, Ashburnham; Christine Perla, Los Angeles ja Carolyn Bosselait, Philpstown, kolme veljeä, Richard Haapaoja, South Weymouth; Edwin Haapaoja, Rochester, N.Y. ja Raymond Haapaoja, Gardner; kaksi sisarpuolta, Maryann Seppälä, Lantana, Fla ja Carol Couture, Gardner; 13 lastenlasta ja useita sisarustenlapsia.

Hautauksesta huolehti Smith Hautaustoimisto, Gardner. Hautaaminen tapahtui Wildwood hautausmaahan.

TEMPLETON - Hilda M. (Rajala) Penttinen, 98, kuoli helmikuun 16, 1985 Providence Hoitokodissa, 119 Providence St., Worcester.

Hänen avioliitonsa Emil N. Penttinen kuoli useita vuosia sitten.

Vainaja oli syntynyt Vaasan läänissä Suomessa lokak. 10, 1886 ja asui useita vuosia Templetonissa ja sitä ennen Holdenissa.

Kaipaamaan jäi kolme poikaa, Eino B. Penttinen, Plymouth, Osmo E. Penttinen, Westminster ja Reino V. Penttinen, Templeton; kolme tytärtä, Irja I. Watkins, Fitchburg, Laila K. Morrison ja Sylvia Peters, kumpikin Holden; kuusi lastenlasta ja 13 lastenlastenlasta sekä useita sisarustenlapsia.

Hautauksesta huolehti Moorcroft Hautaustoimisto Fitchburgissa ja hautaaminen tapahtui Pine Grove hautausmaahan.

FROM BOSTON

Special Limited Summer Departures
to Finland!
from \$763.00 round trip

Don't delay call today for your brochure.
Early ticket purchases avoid impending fare increases.
Contact our Finland Group Flight Representative:

Karl Makela (617)829-5181

Travel arrangements prepared by:

McEvoy Travel Bureau, Inc.,
Suite One - Fountainhead West
297 Turnpike Road
Westboro, Massachusetts 01581
Telephone: 617-366-6129

Kaikenlaisia vakuutuksia Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. BOX 309
Valittu myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

AUTO LOANS

10.8%

ON THE NEW "85" OF YOUR CHOICE.

NO HIDDEN COSTS! NO PRE-PAYMENT PENALTY!

ANNUAL PERCENTAGE RATE FOR 36 MONTHS

USE OUR FAST, EASY PHONE-A-LOAN SERVICE

CALL 345-1021 OR TOLL FREE IN MA 1-800-252-8755

IT'S A GREAT COMBINATION...

AND YOU!

WE'RE WORKING JUST FOR YOU!

WORKERS' CREDIT UNION

- 815 MAIN ST., FITCHBURG—345-1021
- 40 FAIRMOUNT ST., FITCHBURG—343-5810
- 313 PLEASANT ST., GARDNER—632-9200
- 11 WEST MAIN ST., ORANGE—544-2188

*LIMITED TIME OFFER AN EQUAL OPPORTUNITY LENDER.